

Golfový areál Podhorie

Z Á M E R

Príloha č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov,
Kapitola 14. Účelové zariadenia pre šport a rekreáciu, Položka č. 2. a 5.

Január 2018

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI:

I.1. Názov

POL'NOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO, s. r. o.

I.2. Identifikačné číslo

36797022

I.3. Sídlo - adresa

č. 78, 969 82 Podhorie

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa:

- Meno, priezvisko: Peter Puliš
- Adresa: č. 78, 969 82 Podhorie
- Telefón: +421 905 161 675
- e-mail: pulis.peter@gmail.com

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie :

- Meno, priezvisko: Mgr. Viera Göndöčová - spracovateľka zámeru
- Adresa: Dolná ružová č. 8, 969 01 Banská Štiavnica
- IČO: 40 043 932
- Číslo odbornej spôsobilosti (EIA): 544/2011/OEP
- Mobil: +421907538555
- e-mail: viera.gondocova@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI:

II.1. Názov:

Golfový areál Podhorie

II.2. Účel:

Zámer navrhuje vybudovanie športovo-rekreačného areálu vyššieho štandardu, ktorého nosnou stránkou bude golfové ihrisko a ubytovacie zariadenia na rekreáciu, s doplnkovým využitím na turistiku a agroturistiku.

II.3. Užívateľ:

POLNOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO, s. r. o., č. 125, 969 82 Podhorie

II.4. Charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť):

Navrhovaná činnosť spadá podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov do Kapitola 14. Účelové zariadenia pre šport a rekreáciu:

- **Položka č. 2.** Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia - **predmetom zámeru je výstavba lanovky**
- **Položka č. 5.** Športové a rekreačné areály vrátane trvalých kempingov a karavánových miest - **predmetom zámeru je výstavba golfového areálu s ubytovacími zariadeniami pre rekreáciu.**

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, charakteristika):

Kraj : Banskobystrický
 Okres : Banská Štiavnica
 Obec : Podhorie
 Katastrálne územie : Žakýl
 Parcelné čísla :

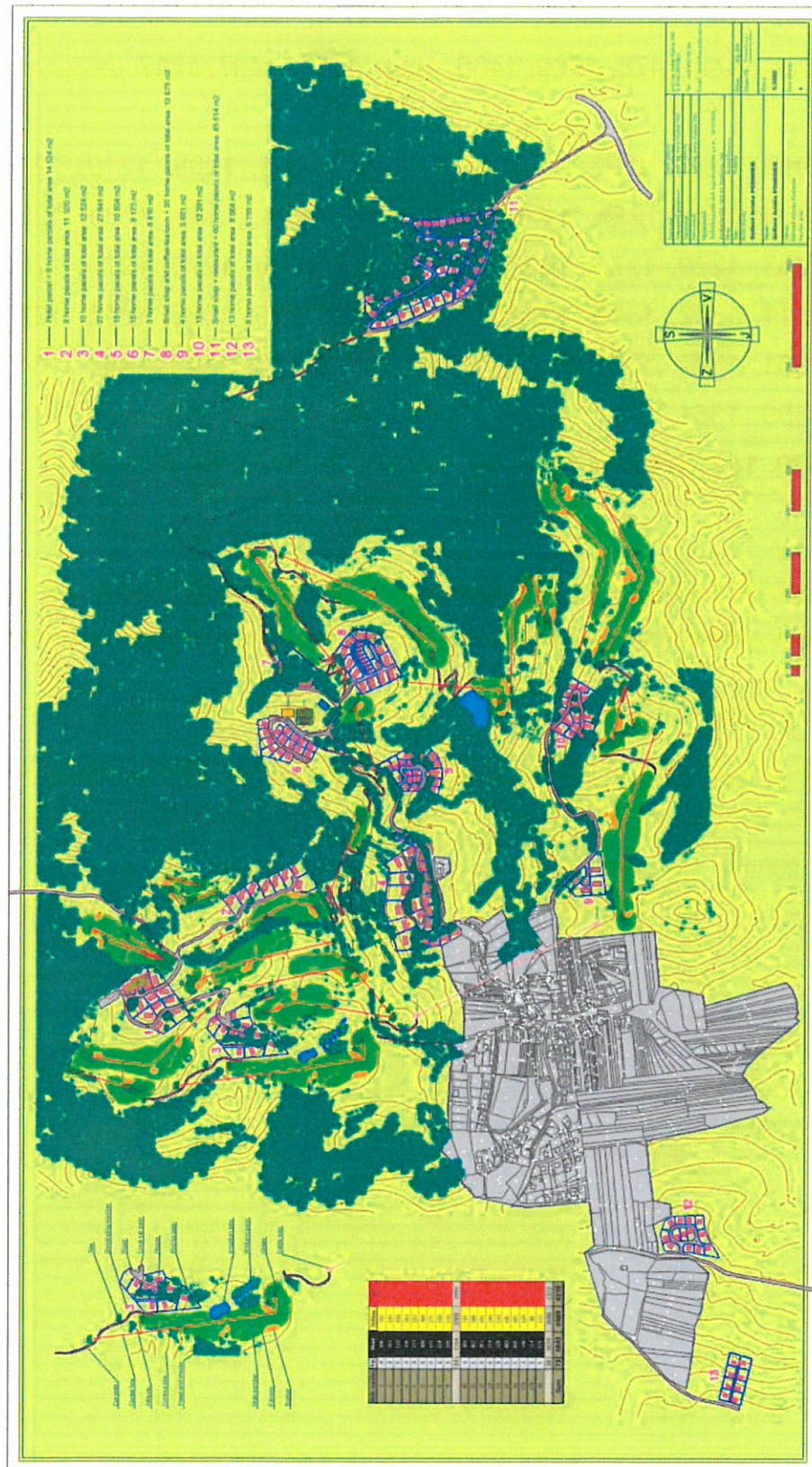
A: Známi vlastníci:

1180, 1182, 1183, 1185, 1195, 1196, 1197, 1201, 1203, 1204, 1207, 1209, 1211, 1239, 1240, 1242, 1245, 1249, 1250, 1255, 1256, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1303, 1304, 1318, 1322, 1324, 1325, 1337, 1391, 1404, 1419, 1424, 1425, 1438.

1439, 1440, 1220/1, 1220/2, 1254/1, 1254/2, 1260/2, 1260/3, 1327/1, 1327/2, 1334/1, 1334/2, 1349/1, 1349/2, 1406/1, 1406/2, 1427/1, 1427/4, 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1486, 1490, 1491, 1497, 1517

B: neznámi vlastníci:

1181, 1184, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1198, 1200, 1206, 1208, 1210, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1225, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1244, 1247, 1248, 1263, 1270, 1271, 1273, 1274, 1275, 1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1307, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1319, 1320, 1323, 1326, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1338, 1339, 1340, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1350, 1351, 1352, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1414, 1415, 1416, 1417, 1420, 1421, 1422, 1423

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a predpokladaná doba výstavby:

Termín začatia výstavby	: máj 2020
Termín ukončenia výstavby	: apríl 2025
Termín prevádzky navrhovanej činnosti	: 60 mesiacov

II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia**Súčasný stav:**

Dotknuté územie sa nachádza na severnom úpätí Štiavnických vrchov, mimo zastavaného územia obce Podhorie, v katastrálnom území Žakýl. Nosná časť, v ktorej je golfové ihrisko, väčšina rodinných domov a hotel je umiestnená severovýchodne od obce. Prístupová cesta do obytných zón č. 1, 2 a 3 je z komunikácie spájajúcej obec Podhorie a obec Močiar. Obytné zóny č. 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10 sú prístupné po komunikácii cez obec Podhorie, konkrétne časťou obce Žakýl. Obytná zóna č. 11 je východne asi 2 km na hranici katastra a prízjazdová cesta je z obce Banská Belá, lokalita Dolina. Obytná zóna č. 11 leží juhozápadne pri ceste v smere na Banskú Štiavnicu. Obytná zóna č. 12 leží juhozápadne od obce Podhorie a je prístupná po komunikácii priamo z obce. Jedná sa o veľmi členitú lokalitu, kde najnižšie položené miesto je vo výške 420 n. m. a najvyššie vo výške 740 n.m.. Lokalita sa vyznačuje veľmi nízkou bonitou pôdy. Len malá časť je obrábaná. Prevládajú tu lúky, pastviny a lesy.

Navrhovaný stav (zámer):

Navrhovaná činnosť je zameraná na vybudovanie športovo-rekreačného areálu, v rámci ktorého bude vybudovaný golfový areál (v zimnom období možnosť využitia na turistiku a zimné športy – bežky, sánkovanie a pod.), hotel, objekty pre bývanie, objekty pre rekreáciu, domy, objekty občianskej vybavenosti (materská škola, detské ihriská, obchod, kaviareň, reštaurácia), lanová dráha a technická infraštruktúra. Celý zámer je navrhnutý mimo zastavaného územia obce Podhorie, v prírodnom prostredí. Objekty a stavby sú navrhnuté tak, že ich osadenie do terénu bude v čo najväčšej miere pri rešpektovaní súčasný terénny reliéf a bude sa dbať o to, aby bola v čo najväčšej miere zachovaná pôvodná flóra a fauna. Areál je navrhnutý za zastavanou časťou obce Podhorie - katastrálneho územia Žakýl, pričom časť navrhovanej zástavby domov bude nadväzovať 13 súbormi samostatných obytných blokov na existujúcu zástavbu rodinných domov.

Základné členenie zámeru:

Golfové ihrisko:

Napriek hornatému terénu a prevýšeniu viac ako 200 metrov, podarilo sa ihrisko naprojektovať a osadiť do krajiny natoľko šetrne, že tieto zásahy sú len v rámci 87 382 m³ zárezov a 85 016 m³ násypov zeminy a to len na ploche 133 778 m². Zvyšok plochy golfového ihriska, t. j. greeny, fairwaye, roughy a tee, bude iba preoraný, zvláčnený a preosiaty tak, aby sa plocha dala upraviť podľa požiadaviek golfovej hry. Pre porovnanie uvedieme číselné hodnoty z ihriska Adamstal v Rakúsku, ktoré je porovnateľné profilom a členitosťou terénu. Tam bolo premiestnené viac ako milión m³ celkových odrezov/násypov zeminy. Už z toho je zrejmé, ako málo bude zasiahnuté do súčasného ekosystému. Pri návrhu sa tiež kládol dôraz na umiestnenie jednotlivých jamiek do existujúcich trávnatých porastov a na obmedzenie výrubov na nevyhnutné minimum.

Absolutná väčšina projektov golfových ihrísk s developingom sú uzatvorené komunity ohraničené múrmi alebo plotom, kde okrem golfistu nemá nikto iný umožnený prístup do areálu. Golfové ihrisko v Podhorí bude unikátne konceptom otvoreného krajinného priestoru - layoutu. Tu nebudú jamky vytvorené jedna za druhou. Návštevník pôjde voľne krajinou horských lúk a lesov. Na lúke, v tesnej blízkosti jednotlivých jamiek, sa budú pásť kone, ovce a kravy miestnych farmárov. Každá jamka poskytne iný pohľad na krajinu. Z niektorých miest projektovaného ihriska je nádherný výhľad na Štiavnické vrchy a kalváriu, iné sú hlboko v dolinách. Podobných golfových ihrísk je vo svete len veľmi málo.

Jedná sa o jedinečný prístup - návrat ku koreňom vzniku golfových ihrísk. V tomto prípade sa ide proti zaužívaným trendom výstavby golfových ihrísk, ktoré vo väčšine prípadov vsádzajú na veľké presuny zeminy, veľkú spotrebu vody, pesticídov a priemyselných hnojív. Cieľom tohto minimalizovať zásah do krajiny, obmedzenie nadmerného používania chemických prípravkov a vody, vhodný výber pôvodných trávnych druhov a využitie alternatívnych greenkeeperských postupov v starostlivosti o trávnik a tým obmedzenie negatívneho vplyvu na životné prostredie.

Hotel

Hotel je navrhnutý ako sedem poschodový, kde iba tri poschodia sú 100% nadzemné. Zvyšné štyri poschodia sú v rôznej miere pod úrovňou terénu. Hotel má 50 dvojlôžkových izieb s celkovou kapacitou 100 hostí. Reštaurácia so salónikom s celkovou kapacitou 200 osôb. Kryté parkovisko pre 97 osobných automobilov. 25 m bazén, detský bazén, sauny, posilňovňu, masáže, fyzioterapiu. Recepčia, ktorá bude zároveň využívaná ako recepcia golfového ihriska. Lobby a nonstop bar. Súčasťou je aj konferenčná miestnosť s plochou 341 m². Strecha hotela je travnatá a plní funkciu golfovej akadémie. Hotel je vybavený havarijným schodiskom, osobným výťahom a nákladným výťahom. Severozápadne od hotela je umiestnené vonkajšie parkovisko pro 40 osobných vozidiel, kde môžu parkovať mikrobuses, prípadne požiarňa a zdravotnícka technika. V telese parkoviska je umiestnená čistička odpadových vôd hotela a trafostanica. Predpokladaný príkon elektrickej prípojky pre hotel je 500kW, spotreba vody cca 2708 m³/rok.

Hotel, rovnako ako rodinné domy, je naprojektovaný s maximálnym ohľadom na citlivé osadenie do terénu s čo možno najmenším vplyvom na okolie a to tak, že využíva prirodzený sklon terénu a nezaľesnenú časť pozemku. Parkovisko, ČOV a trafostanica sú vo vnútri stavby tak, aby nijako nenarušovali krajinný ráz. Osadenie medzi existujúce voľne rastúce stromy na pozemku hotela a vzrastlý lesný porast na susednom pozemku napomôže

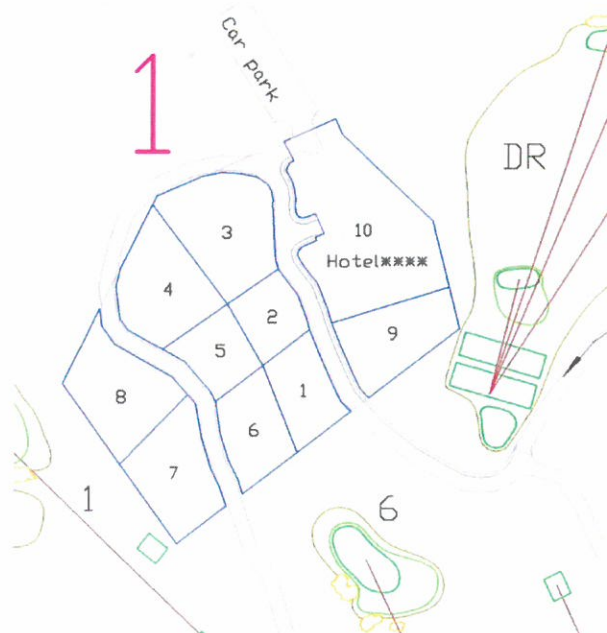
zamaskovať stavbu a zjemniť dojem veľkej stavby. Celý koncept je minimalistický a zameraný na čo najväčšie funkčné využitie. Betónová konštrukcia dáva budovám osobitný ráz a sivú matnú farbu, ktorá je odrazom horského prostredia, stavbu robí menej

výraznú, subtilnú a elegantnú. Presklená fasáda má prepojiť interiér s okolitou prírodou pre čo najväčší zážitok hostí. Odpadovú vodu čistí ČOV z ktorej je prečistená voda odvádzaná do závlahovej akumuláčnej nádrže („jazierka“), odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

Hotel****	
Obytná časť, 50 dvojlôžkových	2106 m ²
lobby, bar, recepcia	315,3 m ²
konferenčná miestnosť	341,0 m ²
Reštaurácia + kuchyňa + terasa	1310 m ²
spa	1062,5 m ²
kryté parkovisko	2895,0 m ²

Obytná zóna č. 1

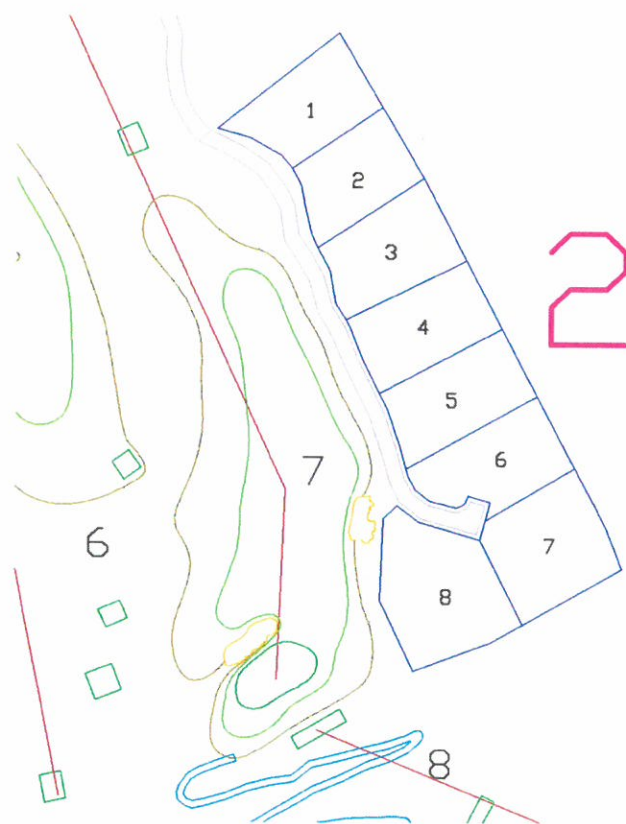
Zóna je rozdelená na 10 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Na najväčšom pozemku je umiestnený hotel, ktorý plní funkciu aj ako klubovňa a golfová akadémia. Hotelová reštaurácia a wellness sú určené všetkým obyvateľom a návštevníkum športového areálu. Jedná sa teda o centrum diania - zónu s najväčším ruchom a pohybom návštevníkov, ktorým ponúka najlepší 180° výhľad na panorámu Štiavnických vrchov. Je určená skupine ľudí, ktorí sú radi v centre diania a pritom vedia oceniť horskú prírodu v jej prirodzenej kráse. Nie sú tu žiadne ploty ani bariéry (steny, múry) ohraničujúce jednotlivé pozemky. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **4358 m³**, prípojka elektrickej energie **616 kW**. Odpadová voda z hotela je čistená čističkou odpadových vôd a domy pre tento účel využívajú strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumuláčnej nádrže („jazierka“) pri jamke č. 3, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

I	
1	945
2	749
3	1804
4	1544
5	803
6	1037
7	1416
8	1551
9	1299
10	3376
Σm ²	14524

Obytná zóna č. 2

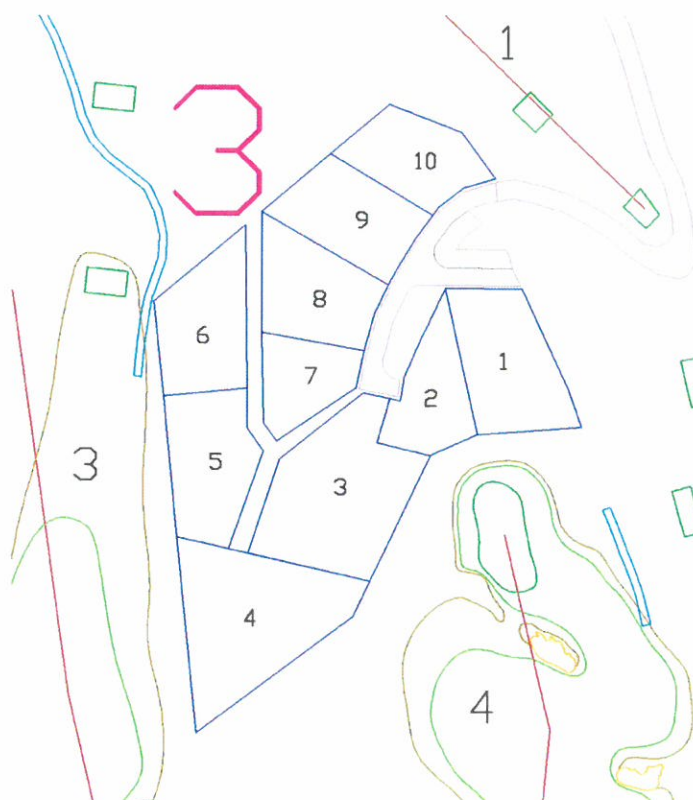
Zóna je rozdelená na 8 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Obyvateľom poskytuje úchvatný výhľad na panorámu Štiavnických vrchov. Je určená skupine ľudí, ktorí majú radi súkromie, ktoré poskytuje umiestnenie pozemkov voči golfovému ihrisku, veľkosť pozemkov a architektonické riešenie jednotlivých domov. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **1467 m³**, prípojka elektrickej energie **106 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulačnej nádrže („jazierka“) pri jamke č. 3, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

II	
1	1336
2	1249
3	1444
4	1419
5	1453
6	1396
7	1664
8	1959
Σm ²	11920

Obytná zóna č. 3

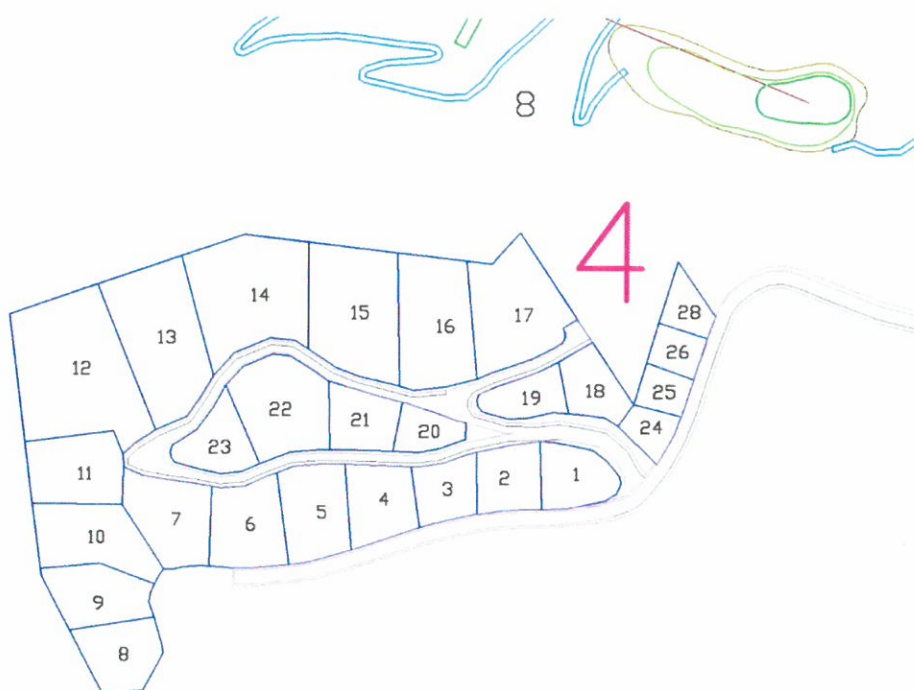
Zóna je rozdelená na 10 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Obyvateľom poskytuje výhľad na panorámu Štiavnických vrchov a vďaka priamemu kontaktu s ihriskom aj na jamky a golfových hráčov. Väčšina domov je zakomponovaná medzi stromy na strmých svahoch a tým vytvára atmosféru bývania v korunách stromov. Je určená ľuďom, ktorí majú radi perfektný výhľad na dianie na ihrisku a ktorí zároveň ocenia unikátne architektonické riešenia spojené s ochranou prírody. Pozemky č. 4, 5 a 6 sú dostupné po chodníku. Současťou zóny je parkovisko pro 10 osobných vozidiel. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **1833 m³**, prípojka elektrickej energie **116 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 3, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

III	
1	1344
2	868
3	2000
4	2049
5	1186
6	1164
7	732
8	1120
9	1105
10	956
Σm ²	12524

Obytná zóna č. 4

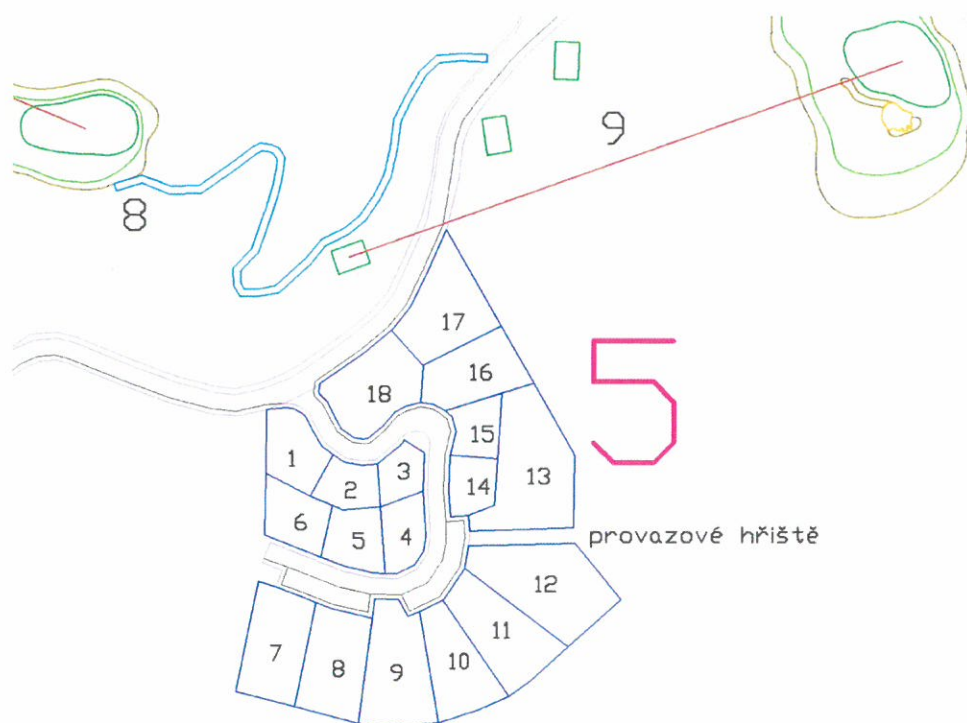
Zóna je rozdelená na 27 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Obyvateľom poskytuje výhľad na panorámu Štiavnických vrchov. Väčšina domov je zakomponovaná medzi stromy na strmých svahoch. Vďaka plochým strechám nič nebráni výhľadu do krajiny. Je určená ľuďom, ktorí majú radi perfektný výhľad, južnú expozíciu a ocenia bývanie v blízkosti obce. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **5005 m³**, prípojka elektrickej energie **149 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulačnej nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

IV	
1	726
2	709
3	629
4	852
5	1050
6	1048
7	1109
8	828
9	919
10	1193
11	1074
12	2713
13	1982
14	2120
15	1905
16	1614
17	1661
18	625
19	548
20	429
21	688
22	1397
23	685
24	344
25	345
26	363
27	385
Σm ²	27941

Obytná zóna č. 5

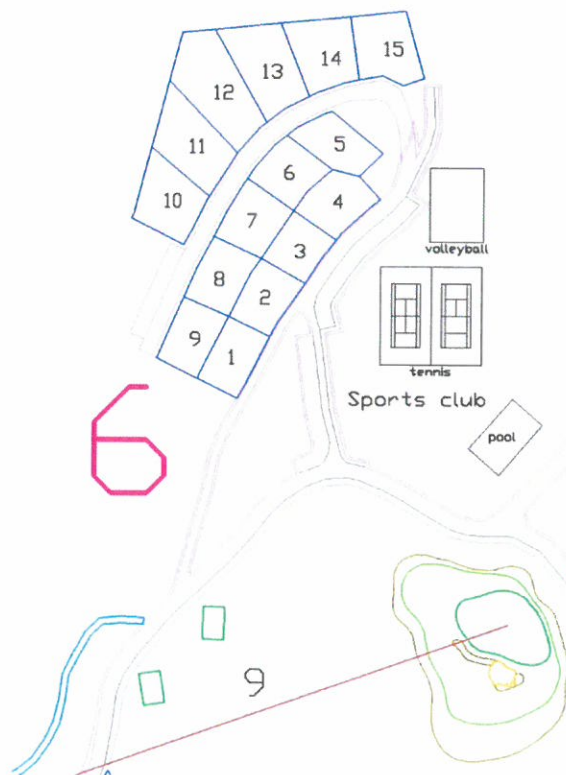
Zóna je rozdelená na 18 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Jedná sa o nižšie položenú obytnú zónu, ale aj tak ponúka obyvateľom krásny výhľad do údolia, na zalesnené kopce a horské lúky. Väčšina domov je zakomponovaná medzi stromy na strmých svahoch. Vďaka plochým strechám nič nebráni výhľadu do krajiny. Je určená ľuďom, ktorí majú radi perfektný výhľad, južnú expozíciu a ocenia bývanie v blízkosti obce. Súčasťou je parkovisko pro 20 osobných vozidiel a detské provazové ihrisko, ktoré je zakomponované do príľahlej zalesnenej rokliny. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **3337 m³**, prípojka elektrickej energie **98 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

V	
1	432
2	293
3	244
4	319
5	371
6	389
7	720
8	716
9	822
10	626
11	771
12	1023
13	1094
14	285
15	285
16	613
17	772
18	729
Σm ²	10504

Obytná zóna č. 6

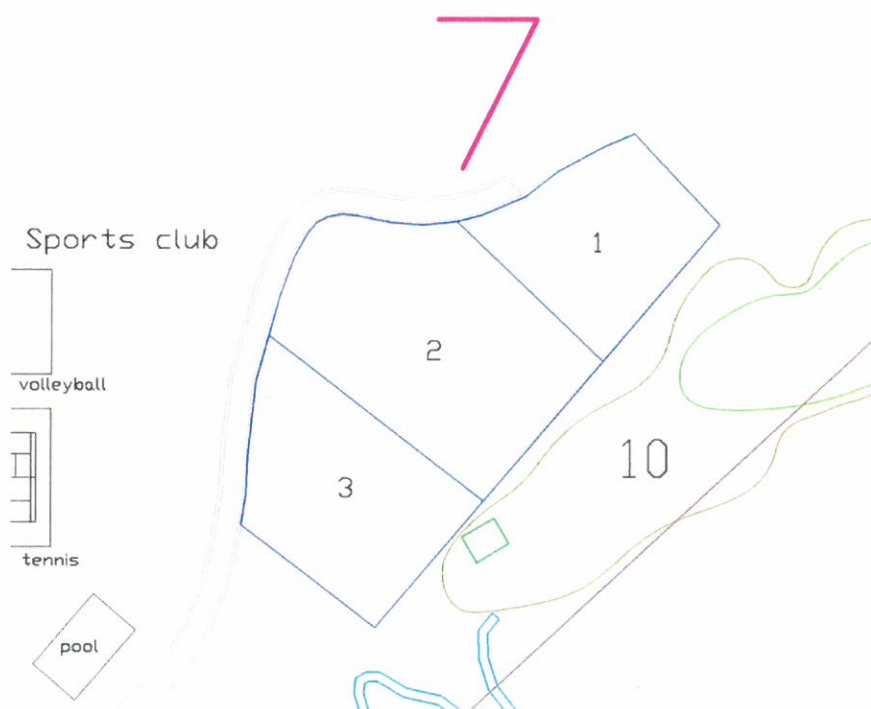
Zóna je rozdelená na 15 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Jedná sa o juhovýchodný slnečný svah bez stromov, s výhľadom 180°. V tesnom susedstve je plánovaná výstavba športového areálu s vonkajším bazénom, tenisovými kurtmi s umelou trávou a kurt na volejbal. Vďaka plochým strechám nič nebráni výhľadu do krajiny. Je určená ľuďom, ktorí majú radi perfektný výhľad, južnú expozíciu a ocenia bývanie v blízkosti športovísk. Súčasťou je parkovisko pre 12 osobných vozidiel. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **2781 m³**, prípojka elektrickej energie **278 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

VI	
1	450
2	448
3	395
4	481
5	464
6	458
7	485
8	480
9	452
10	585
11	691
12	885
13	722
14	602
15	575
Σm ²	8173

Obytná zóna č. 7

Zóna je rozdelená na 3 rozľahlé pozemky rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Jedná sa o husto zalesnený pozemok s množstvom krásnych vzrastlých stromov v blízkosti jamky č. 10. Je to veľmi kľudné miesto hneď pri lese. Sú to ideálne pozemky pre stavbu rozsiahlej rezidencie, alternatívne pre stavbu rehabilitačného centra. V tesnom susedstve je plánovaná výstavba športového areálu s vonkajším bazénom, tenisovými kurtmi s umelou trávou a kurt na volejbal. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **1500 m³**, prípojka elektrickej energie **54 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

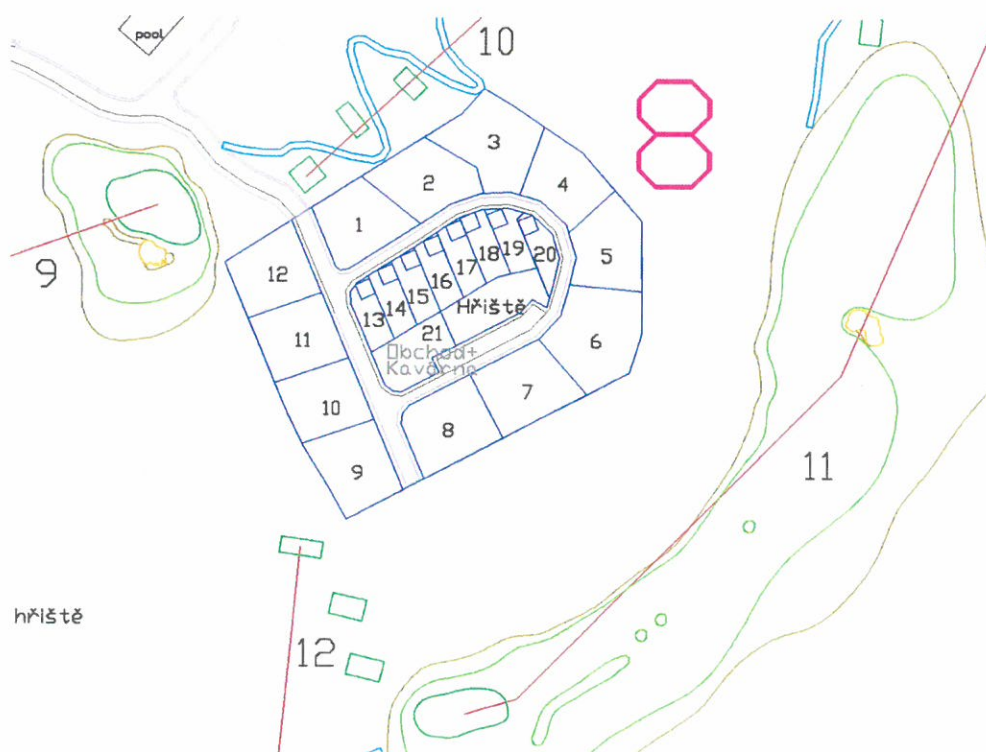

VII	
1	2130
2	3980
3	2700
Σm ²	8810

Obytná zóna č. 8

Zóna je rozdelená na 21 pozemkov rôznych veľkostí tak, aby bolo možné vyhovieť špecifickým potrebám rôznych klientov. Jedná sa o zónu na vrchole travnatého kopca, kde časť vnútorných pozemkov má relatívne malý sklon a pozemky na hranici zóny prechádzajú do strmého svahu. Je tu nádherný rozhľad do údolia s výhľadom na niekoľko jamiek golfového ihriska. Uvažuje sa tu s miestom pre malý obchod so zmiešaným tovarom, kaviareň a detské ihrisko. Súčasťou je parkovisko pre 18 osobných vozidiel. Miesto je vhodné aj pro vybudovanie materskej škôlky pre deti z mladých rodín trvale žijúcich v areáli. V tesnom susedstve je plánovaná výstavba športového areálu s vonkajším bazénom, tenisovými kurtmi s umelou trávou a kurt na volejbal. Okrem areálu materskej školy tu nie sú žiadne ploty.

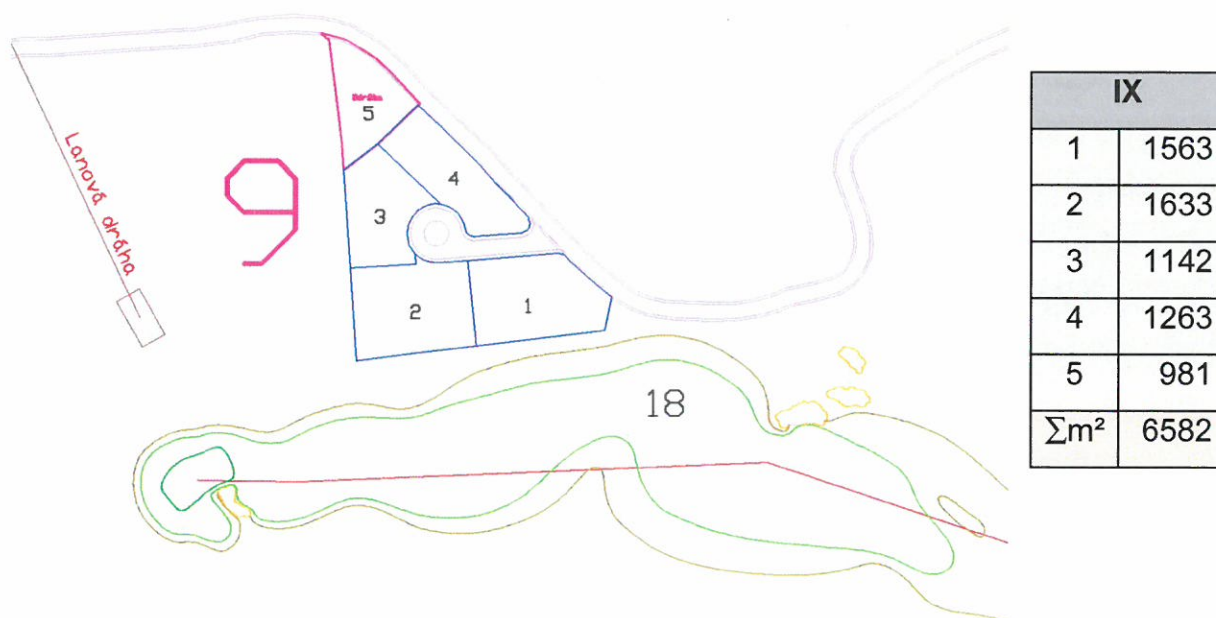
Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **3893-5000 m³**, prípojka elektrickej energie **192 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

VIII	
1	794
2	815
3	968
4	732
5	798
6	1107
7	883
8	876
9	818
10	734
11	786
12	778
13	251
14	259
15	260
16	264
17	268
18	264
19	261
20	238
21	521
Σm ²	12675

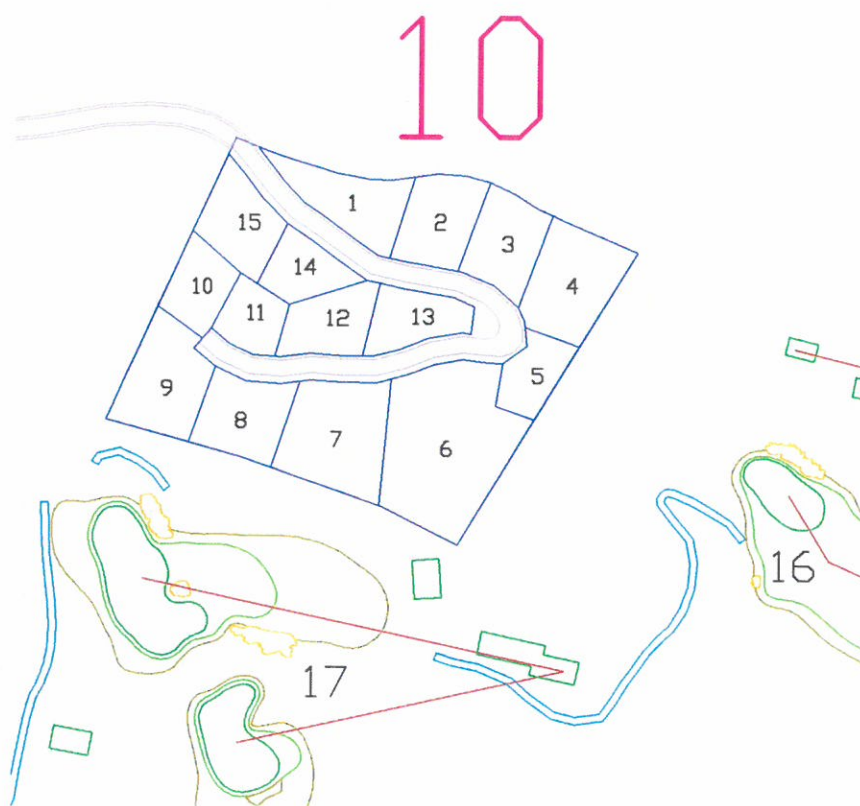
Obytná zóna č. 9

Zóna je rozdelená na 5 pozemkov. Štyri pozemky, podobných veľkostí, sú určené na predaj a stavbu rodinných domčekov. Pozemok č. 5 je určený na areál údržby. Garáže greenkeeperov budú zakopané pod zemou, preto nebudú nijako narušovať klud obyvateľov. Na streche bude škôlka trávového drna. Jedná sa o zónu na relatívne rovinnom pozemku, rozdeleného terasou. Je to zóna, ktorá ako jediná má z pohľadu hrajúceho hráča vizuálnu nadväznosť na obec Podhorie. Preto špeciálne pre túto zónu je navrhnutý dom, ktorý jediný využíva klasickú sedlovú strechu a je inšpirovaný vidieckymi domami. Je tu nádherný výhľad na jamku č. 18. Smerom na západ je plánovaná stanica lanovej dráhy. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **1000 m³**, prípojka elektrickej energie **190 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumuláčnej nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

Obytná zóna č. 10

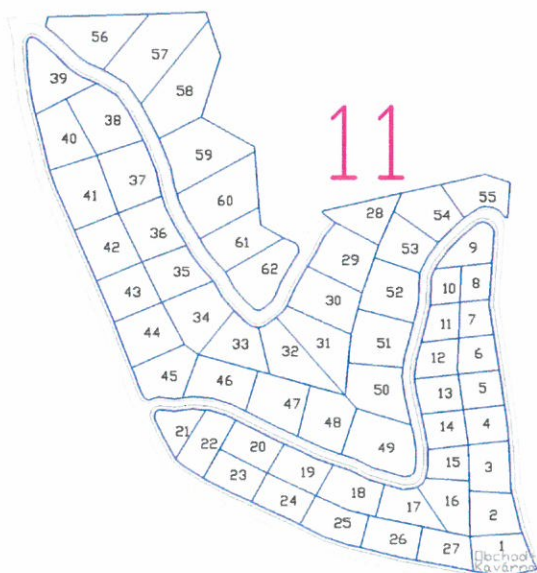
Zóna je rozdelená na 15 pozemkov. Jedná sa o zónu na veľmi strmom svahu, ale aj tak je tu nádherný výhľad údolím až na Zadnú Poľanu. Odtiaľto sú pozorovateľné neuveriteľné východy slnka. Je pomerne veľmi zalesnená, čo napriek relatívne malým pozemkom a tesné susedstvo s jamkou č. 17, poskytne obyvateľom dostatok súkromia. Zóna ako taká bude pravdepodobne využívaná hlavne v sezóne. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **1524 m³**, prípojka elektrickej energie **84 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumuláčnej nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

X	
1	782
2	751
3	755
4	1001
5	477
6	2130
7	1220
8	775
9	975
10	539
11	455
12	626
13	583
14	511
15	711
Σm ²	12291

Obytná zóna č. 11

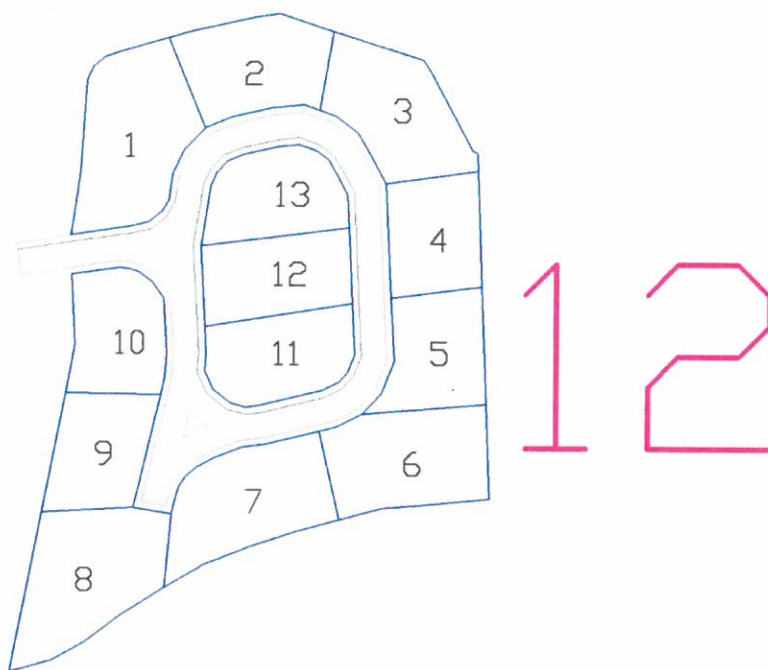
Zóna je rozdelená na 62 pozemkov a je tak najväčšou obytnou zónou areálu. Je tu rôznorodá škála pozemkov. Sú tu relatívne rovinaté aj veľmi strmé pozemky, ako aj husto zalesnené a tiež pozemky bez stromov. Časť pozemkov je na východnom, časť na južnom a časť na juhozápadnom svahu. Rozdiel nadmorských výšok je 80 m. Je to najnižšie položená časť areálu. Nemá žiadnu priamu väzbu na ihrisko. V pláne je využitie lesnej cesty ako priamej spojnice s golfovým ihriskom. Príjazdová cesta je z obce Banská Belá, lokalita Dolina. Bude to výhodná lokalita pre golfistov, prichádzajúcich zo smeru od Zvolena. V pláne je malý obchod so zmiešaným tovarom a reštauračné zariadenie. Táto lokalita umožňuje jedinečnú príležitosť bývania v lese. Domy sú navrhnuté tak, aby rešpektovali vzrastlé stromy a človek si tu mohol vychutnať nerušený život v neporušenej divočine. Je to úplne nový prístup k modernému štýlu bývania, kde ľudia žijú v najužšom kontakte s prírodou. Jedná sa o prvý projekt tohoto druhu bývania na Slovensku. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **11 496 m³**, prípojka elektrickej energie **355 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky. Čistá voda je odvádzaná do závlahovej akumulácie nádrže („jazierka“) pri jamke č. 12, odkiaľ sa používa na závlahu golfového ihriska.

XI			
1	710	32	840
2	641	33	742
3	634	34	904
4	461	35	706
5	464	36	797
6	435	37	940
7	362	38	991
8	342	39	828
9	515	40	797
10	330	41	970
11	379	42	836
12	467	43	721
13	488	44	840
14	463	45	749
15	421	46	806
16	652	47	822
17	596	48	840
18	661	49	1098
19	563	50	890
20	562	51	903
21	421	52	887
22	651	53	687
23	565	54	748
24	549	55	618
25	643	56	1026
26	598	57	1472
27	563	58	1464
28	618	59	1238
29	880	60	1262
30	899	61	809
31	888	62	863
Σm ²	45515		

Obytná zóna č. 12

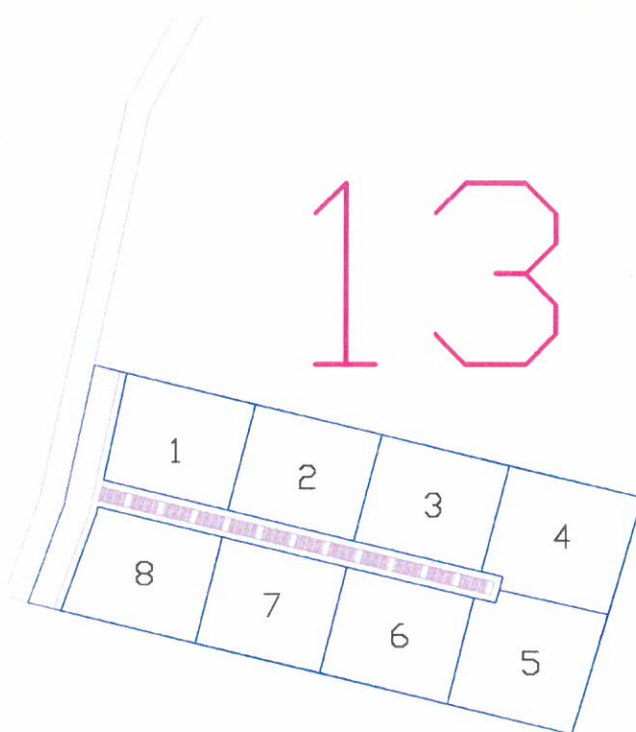
Zóna je rozdelená na 13 pozemkov. Pozemky sú relatívne rovinaté a bez stromov. Zóna nemá žiadnu priamu väzbu na areál golfového ihriska, ale nachádza sa v blízkosti obce Podhorie. Preto sa nepredpokladá žiadna regulácia v rámci rezortu golfového ihriska, ale v rámci územného plánu obce Podhorie. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **2410 m³**, prípojka elektrickej energie **73 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky a nízkokapacitná ČOV.

XII	
1	835
2	607
3	672
4	497
5	525
6	719
7	732
8	812
9	513
10	530
11	552
12	547
13	523
Σm ²	8064

Obytná zóna č. 13

Zóna je rozdelená na 8 pozemkov. Je tu rôznorodá škála pozemkov, ktoré sú na strmom východnom zalesnenom svahu. Zóna nemá žiadnu priamu väzbu na ihrisko. Vďaka tvaru a polohe zóny tu nie je možnosť príjazdovej cesty samostatne ku každému pozemku. Preto je v hornej časti pri príjazdovej ceste záchytné parkovisko pre 20 osobných vozidiel, odkiaľ vedie medzi pozemkami prístupové schodisko. Je to lokalita pre malé chatky bez základov. Predpokladá sa výlučne sezónne využitie. Táto lokalita umožňuje jedinečnú príležitosť bývania v lese. Chatky rešpektujú vzrastlé stromy a človek si tu môže vychutnať nerušený život v neporušenej divočine. Je to úplne nový prístup k modernému štýlu bývania, kde ľudia žijú v najužšom kontakte s prírodou. Jedná sa o prvý projekt tohoto druhu bývania na Slovensku. Nie sú tu žiadne ploty. Predpokladaná spotreba pitnej vody za rok je **640 m³**, prípojka elektrickej energie **42 kW**. Odpadovú vodu čistia strešné koreňové čističky a nízkokapacitná ČOV.

XIII	
1	699
2	689
3	702
4	794
5	776
6	701
7	681
8	713
Σm ²	5755

Výmery:

	golf m²	infraštruktúra m²	developing m²
Plocha celkom	682.709	71.431	184.296
lesné pozemky (lsr)	430	14	
urbár (spn les)	10.642	43	
urbár (spn neles)	30.827	2.642	
známi vlast. (zv)	241.532	3109	
neznámi vlast.	316.010	15.686	
agrodružstvo	57.555	32.179	184.296
obec (obc)	14.626	16.846	
spf	11.087	912	

green	12729
tee	6640
bunker	4895
fairway	113971
rough	93015
Plocha celkom m²	231250

II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Obec Podhorie svojou polohou a kontaktom s prírodou spĺňa všetky predpoklady potrebné pre realizáciu projektu s názvom „Golfový areál Podhorie“, v rámci ktorého je navrhnuté vybudovať športovo-rekreačný areál v blízkosti okresného mesta Banská Štiavnica a v blízkosti kúpeľnej obce Sklené Teplice. Projekt navrhuje vybudovanie športového areálu vysokého štandardu - 18 jamkového golfového ihriska. V rámci projektu je navrhnuté vybudovanie 13 obytných zón, ktorých časť objektov bude využívaná na rekreačné účely - celoročné/sezónne (hotel o objekty na individuálnu rekreáciu) a časť na trvalé bývanie (rodinné domy). Projekt navrhuje aj vybudovanie občianskej vybavenosti (materská škola, detské ihriská, predajne zmiešaného tovaru, kaviareň, reštaurácia a komplexné vybudovanie technickej infraštruktúry (dopravné napojenie areálu, vnútro-areálové komunikácie, vodovod, kanalizáciu s komplexom čistiarní odpadových vôd (koreňové ČOV), elektrické rozvody. A reál ponúka možnosť jeho využitia aj ďalších druhov športov (beh, turistika a pod).

Dôvody výberu lokality:

Lokalita v obci Podhorie je unikátna a vďaka svojmu hornatému reliéfu je tu priestor pre vybudovanie unikátneho golfového areálu spolu s unikátnym štýlom bývania prepojeným s voľným prírodným prostredím, ktoré vo svete získava stále viac priaznivcov. Je to kombinácia modernej minimalistickej architektúry, nenásilne zasadená do krajiny, využívajúca pôvodnú flóru ako prirodzené záhrady. V zámere sú navrhnuté moderné konštrukčné materiály a najnovšie technológie výstavby. Maximálne je využité tzv. „Genius loci“ tohto miesta. Pri návrhu budov projektant vychádzal z práce švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Èduarda Jeannereta, známeho ako Le Corbusier a ním stanovených 5 bodov modernej architektúry:

1. strechy sú ploché a funkčné – v našom prípade sú určené pre parkovanie, sú to vlastne jediné rovné miesta v priestore. Tiež sú na nich umiestnené koreňové čističky pre biologické čistenie odpadových vôd. Plochá strecha nebráni výhľadu susedných stavieb. Plochá strecha znižuje profil domu a tým ho robí menej nápadným
2. budovy sú postavené na pilieroch a majú preto minimálny vplyv na záber pôdneho fondu, pohyb ľudí, zvery a vody z atmosférických zrážok
3. pre budovy je využitá železobetónová konštrukcia, ktorá je samonosná a tým umožňuje voľný plán budovy

4. vďaka konštrukcii nie sú potrebné priečne steny a je teda možná inštalácia okien v celom rozsahu svetlej výšky miestnosti a to prirodzeným spôsobom prepojuje osoby v miestnostiach so scenériou vonkajšieho prostredia a zvlášť v tomto ohľade, kde má výhľad do krajiny dominantný význam
5. odpadá nutnosť klasických povrchových úprav (fasád a omietok). Domy sú z простého železobetónu tak, aby boli čo najmenej vnímateľné v teréne. Design je v tomto prípade až druhoradý a nemá pútať pozornosť, ale má byť maximálne funkčný.

Navrhovaná činnosť je v súlade s ÚPN VÚC Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK), koncepciou rozvoja cestovného ruchu BBSK a Programom hospodárskeho sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK.

II.10. Celkové náklady:

Náklad na zrealizovanie vyššie uvedeného zámeru je bude vyčíslený v priebehu spracovania projektovej dokumentácie pre stavebné konanie.

II.11. Dotknutá obec:

Podhorie

II.12. Dotknutý samosprávny kraj:

Banskobystrický samosprávny kraj.

II.13. Dotknuté orgány:

- Obec Podhorie
- Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor pozemkový a lesný
- Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom
- Okresné riaditeľstvo hasičského a ZZ Žiar nad Hronom
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

II.14. Povoľujúci orgán:

Obec Podhorie

Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie – špeciálny stavebný úrad - vodné stavby

II.15. Rezortný orgán:

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z., príloha č. 10, Položka č.14

II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov:

- **územné rozhodnutie o umiestnení stavby** – povoľujúci orgán obec Podhorie
- **stavebné povolenie** – povoľujúci orgán obec Podhorie
- **stavebné povolenie na komunikácie, odstavné a parkovacie plochy** – povoľujúci orgán obec Podhorie
- **stavebné povolenie na uskutočnenie vodných stavieb – stavebné povolenie** – povoľujúci orgán – špeciálny stavebný úrad Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie – podľa Zákona o vodách číslo 364/2004 Z. z.
- **kolaudačné rozhodnutie** – povoľujúci orgán obec Podhorie
- **kolaudačné rozhodnutie komunikácie, odstavné a parkovacie plochy** – povoľujúci orgán obec Podhorie
- **kolaudačné rozhodnutie vodné stavby** – povoľujúci orgán – špeciálny stavebný úrad Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie.

II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice:

Je predpoklad, že vplyvy navrhovanej činnosti v tomto zámere nepresiahnu štátne hranice Slovenskej republiky.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Realizáciou zámeru sa predpokladá, že záujmové územie bude priamo zasiahnuté v priebehu výstavby (stavenisko, prísun stavebného materiálu, prístup stavebných mechanizmov k stavbám, zriadenie stavebného dvora – zázemia stavby). Toto územie bude hodnotené z hľadiska vplyvu na obyvateľstva a na živú prírodu. Z hľadiska vplyvu na neživú prírodu, krajinný obraz a ÚSES posudzujeme širšie okolie zámeru vyhraničené až po hranice katastrálneho územia obce Podhorie.

III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území (napr. navrhované chránené vtáčie územie, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti).

Navrhovanou činnosťou bude dotknutá Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy
Navrhovanou činnosťou nebude dotknuté:

- navrhované chránené vtáčie územie
- územia európskeho významu
- európska sústava chránených území (NATURA 2000)
- národné parky
- chránené vodohospodárske oblasti.

III.1.1. Geomorfologické pomery

Obec Podhorie vznikla spojením obcí Teplá a Žakýl a jej katastrálne územie tvoria katastre týchto dvoch obcí. Leží na severnom úpätí Štiavnických vrchov na rozvodí potoka Teplá a potoka Jasenica. Oba toky tvoria prirodzenú os obce, časť intravilánu leží na rozvodnici potokov. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 371 m v údolí potoka Jasenica, najvyšší dosahuje 835,81 m n. m na kóte Štálovo. Geomorfologické členenie katastrálnom území Teplá a Žakýl je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Sústava	Alpsko-himalájska
Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť	Slovenské stredohorie

Celok	Štiavnické vrchy	
Podcelok	Sitnianska vrchovina	Hodrušská hornatina
Časť	Štiavnická brázda	

Z geomorfologického hľadiska predstavuje oblasť Sitnianskej vrchoviny reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín, Hodrušská hornatina zas reliéf hornatinový. Z hľadiska morfologickomorfometrického členenia predstavuje reliéf stredne, silne a veľmi silne členitú vrchovinu. Údolia hlavných tokov majú tvar hlbokých V dolín bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. Zo súčasných reliéfových procesov prevládajú fluvialne a stráňové procesy, z ktorých sa v území uplatňuje silný fluvialny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou v horskom reliéfe. Južný okraj zasahuje do oblasti intenzívnej výmoľovej erózie. Začlenenie územia z hľadiska regionálneho geologického členenia je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	neovulkanity
Podoblasť	Stredoslovenské neovulkanity
	štiavnický stratovulkán

Priemerná nadmorská výška obce je 581 m n. m. Podľa geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš in Atlas SSR 1980) sa územie nachádza v geomorfologickom celku Štiavnické vrchy.

III.1.2. Geologické pomery

Geologický podklad územia obce Podhorie je tvorený neogénnymi vulkanitmi. Z nich sa v území uplatňujú pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity sarmatu – spodného panónu a bádenu a amfibolickopyroxenické, pyroxenicko-amfibolické a biotiticko-amfibolické andezity vrchného bádenu, malé ostrovy tvoria ryolity a ryodacity. Z foriem vulkanických a magmatických telies sú prítomné extruzívne dómy a dómatické prúdy, ryolitové výskyty predstavujú dajky. Kvartérny pokryv tvorí nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín. Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie patrí územie do viacerých rajónov.

Rajón	Predkvartérnych hornín	Ih - rajón magmatických intruzívnych hornín
		VI – rajón efuzívnych hornín
		Sz – rajón pieskovo-zlepenčových hornín

Podľa hydrogeologického rajónovania ležia podzemné vody posudzovaného územia v regióne V 088. Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria s prevažne puklinovou priepustnosťou, budovanom neovulkanitmi. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Predmetné územie vypĺňajú vulkanosedimentárne pieskovce a konglomeráty, čo sú horniny s dobrou pórovo-puklinovo priepustnosťou a veľmi nízkym zvodnením. Prietočnosť a hydrogeologická produktivita je mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Hladina podzemnej vody je zväčša 2 – 5, na severnom okraji až 10 m hlboko. Vo väčšine územia je využiteľné množstvo podzemnej vody 0,20 – 0,49 l.s-1.km-2, na južnom okraji < 0,20 l.s-1.km-2. Povrchové vody sú potokmi Teplá a Jasenica a ich prítokmi, územie patrí do povodia Hrona. Charakteristika režimu odtoku je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	vrchovinno-nížinná
Typ	dažďovo-snehový
Charakteristika	akumulácia v mesiacoch XII – II, vysoká vodnosť III – IV, najvyššie Q_{ma} III ($IV < II$), najnižšie Q_{ma} IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy

III.1.3. Pôdne pomery

Z pôd sa v centrálnej oblasti katastrov Teplá a Žakýl vyskytujú prevažne nasýtené kambizeme modálne – pseudoglejové nasýtené, v okrajových častiach kyslé až výrazne kyslé (oligobázické) kambizeme – modálne kyslé. Pôdy sú vo východnej časti územia prevažne piesčito-hlinité, v západnej hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %), na západnom a severnom okraji stredne kamenité (štrkovité) (20 – 50 %). Poľnohospodárska pôda všeobecne je nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nízke až najnižšie hodnoty (7 – 8 a 9 – 10 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 40 – 21 a 20 – 1 v stupnici 100 – 1). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je nízky (< 1,8 %), len lokálne stredný (1,8 – 2,3 %). Pôdna reakcia je stredne (6,0 – 5,5 pH) až silno kyslá (5,5 – 5,0 pH). Z klimatického hľadiska sa

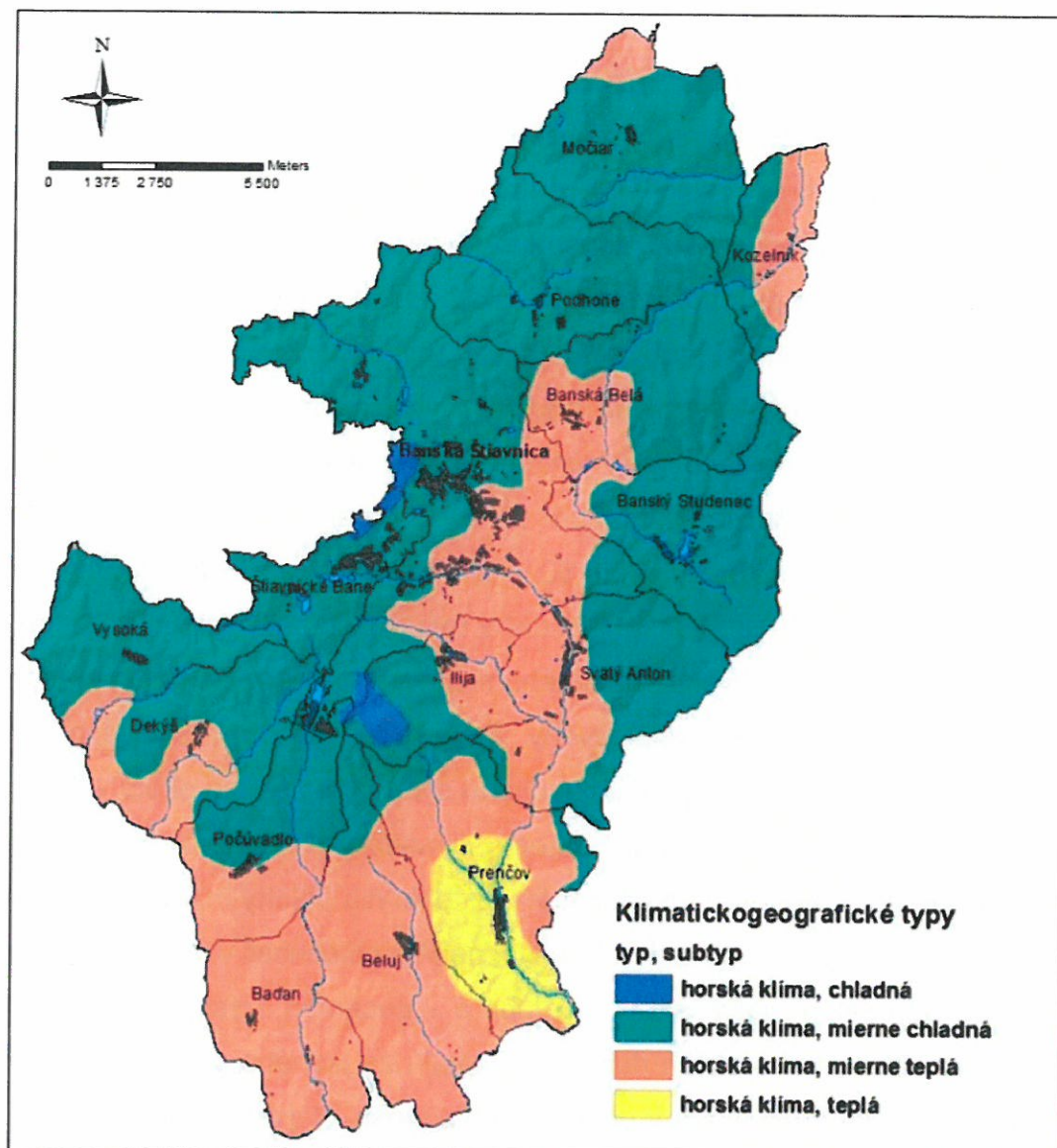
územie katastrov nachádza v klimatickej oblasti, ktorej charakteristika je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	chladná (C) – júlový priemer teploty vzduchu < 16 °C		
Okrsk	C1	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
		mierne chladný, veľmi vlhký	júl ≥ 12 °C až < 16 °C

III.1.4. Klimatické pomery

Klimatické predpoklady územia určuje teplota vzduchu, zrážky, dĺžka slnečného svitu, snehová pokrývka, z negatívnych činiteľov výskyt hmly a veterné pomery. Príslušnosť územia k Západným Karpatom, ktoré ležia v miernom pásme, určuje ráz podnebia. Toto má znaky prechodného podnebia medzi vnútrozemským a oceánskym. To zapríčiňuje, že hoci podnebné pomery sú v celku priaznivé, majú veľkú nestálosť a premenlivosť počasia. Štiavnické vrchy, ktoré vyplňajú prakticky celú časť daného územia, klimaticky patria do oblasti podnebia mierne teplého, vrchovinového, vlhkého až veľmi vlhkého.

Klimatické pomery Štiavnických vrchov sú podmienené veľkým rozdielom nadmorských výšok, geografickou polohou, ale predovšetkým susedstvom s Podunajskou pahorkatinou. Z juhu sem prenikajú teplé vzdušné masy, ktoré sa v členitom reliéfe špecificky diferencujú. Nižšie položené územia sú všeobecne teplejšie a suchšie, s nadmorskou výškou klesajú teplotné charakteristiky a stúpa množstvo zrážok. V oblasti sa prejavujú aj vplyvy západného a severozápadného prúdenia, pri ktorom sa na juhovýchodnom okraji vyšších chrbtov vytvára zrážkový tieň. Z tohto dôvodu sa ako pomerne suché javia južné časti Štiavnických vrchov (Lacika, Kollár, 2004). Vnútrohorské brázdy a vyššie položené vrchoviny a hornatiny centrálnych a severných polôh s hlbokými dolinami sú chladnejšie a vlhkejšie. Obr. Klimatickogeografické typy (upravené podľa Tarábek, Atlas SSR, 1980)

Pre územie obce Podhorie je charakteristická horská klíma, mierne chladná klíma. Má júlovú izotermu pod 16°C . Priemerné ročné teploty sú nižšie ako 5°C a ročne spadne viac ako 820 mm zrážok. Teplotné minimum pripadá na mesiac január s priemernou teplotou $-5,7^{\circ}\text{C}$. Priemer teplôt za zimné mesiace sa pohybuje od $-4,3^{\circ}\text{C}$ do $-1,8^{\circ}\text{C}$. Najvyššie priemerné mesačné teploty pripadajú na mesiac júl. Priemerné júlové teploty sa pohybujú od $15,8^{\circ}\text{C}$. Priemerné teploty v letných mesiacoch sa pohybujú od $14,9^{\circ}\text{C}$ (Sitno) do 18°C (Preňčov). Extrémne hodnoty boli namerané v okolí Banskej Štiavnice, a to v lete $35,2^{\circ}\text{C}$ a v zime $-24,0^{\circ}\text{C}$. Z hľadiska letných a zimných mesiacov je dôležité množstvo a rozdelenie zrážok v priebehu roka. Územné a časové rozloženie výdatnosti zrážok v podobe dažďov (na rozdiel od snehových zrážok), vplýva negatívne. Ako negatívny činiteľ nevystupuje celková výdatnosť zrážok, ale najmä rozloženie a trvanie dažďa v priebehu dňa, ktoré sa

však dá ťažšie exaktne charakterizovať. Dôležitým činiteľom, ktorý vplýva na množstvo zrážok je nadmorská výška. Priemerný ročný úhrn zrážok v sledovanom území je 800 mm. S rastúcou nadmorskou výškou zrážok pribúda. V oblasti Sitna sa priemer zrážok pohybuje okolo 907 mm. Zrážkové minimum je vo februári a maximum v júni. V letných mesiacoch spadne okolo 240 mm zrážok. Najviac zrážok spadne v júni, zvlášť pri prúdení vzdušných mäs od juhu. Najčastejšie sa vyskytujúce zrážky vo vysokých polohách (130 dní do roka). V stredných a nízkych polohách je to priemerne 90 – 110 dní do roka so zrážkami vyššími ako 1 mm. Najväčší počet zrážkových dní majú mesiace máj, jún, november a december. Snehové zrážky tvoria asi 20% všetkých zrážok behom roka. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v nižších polohách okolo 60, v stredných (oblasť Banskej Štiavnice) 80 a vo vysokých polohách 120 (Sitno 119 dní v roku). Dôležitým klimatickým faktorom je dĺžka slnečného svitu. Trvanie slnečného svitu je závislé od konfigurácie terénu a od oblačnosti. Južne naklonené svahy majú dlhší slnečný svit ako severne naklonené svahy a dná dolín. Dĺžka slnečného svitu sa pohybuje okolo 1 900 hodín. Výskyt oblačnosti je ovplyvnený okrem klimatických faktorov aj vertikálnou členitosťou terénu. Priemerná oblačnosť je v % pokrytia oblohy mrakmi. V Štiavnickej podoblasti sa pohybuje od 50% do 63%. Najmenšia oblačnosť v priemere je koncom augusta a v septembri, najväčšia v novembri a v decembri. Výskyt hmiel je viazaný na teplotnú inverziu. V horských dolinách vznikajú za jasného počasia na jeseň a v zime. Na horách sa hmly tvoria v dôsledku oblačnosti. Najväčší počet hmlistých dní pripadá na november a december. Veterné pomery sú podmienené celkovou cirkuláciou vzduchu v miernom pásme a v nižších vrstvách reliéfom. V Štiavnickej podoblasti hrá pri prenose vzdušných mäs reliéf značnú rolu. Prevládajúci je vietor severného smeru a pomerne často sa vyskytujú juhozápadné, severozápadné a juhovýchodné vetry.

III.1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

III.1.5.1. POVRCHOVÉ VODY

Povrchové toky okresu Banská Štiavnica patria k dvom povodiam, a to povodiu Hrona a Ipľa. Ich rozvodím je chrbát Paradajz – Tanád, ktorého severný a západný svah patrí 10 k povodiu Hrona, južný k povodiu Ipľa. Do Hrona odvádzajú vodu toky Jasenica, Teplá, Richnava, do Ipľa Štiavnica, Klastavský a Belujský potok. Hlavnými zásobovateľmi tokov sú dažďové a snehové zrážky. Najviac vody preteká v tokoch

na jar v období topenia sa snehu. Európskou zvláštnosťou hydrografického významu je vodohospodársky systém, ktorý v minulosti slúžil pre potreby banskej prevádzky. Ide o sústavu umelých vodných nádrží, zberných a odvádzacích jarkov a odvodňovacích štôlní. Úlohou tohto systému bolo zachytiť dažďovú a snehovú vodu, akumulovať ju a podľa potrieb banskej prevádzky a regulovať jej spotrebu. Voda sa privádzala jarkami zo svahov okolitých kopcov do vodných nádrží, z ktorých sa podľa potreby odvádzala. Správy o stavbe vodných nádrží existujú od začiatku 16. storočia. V okolí Banskej Štiavnice vzniklo postupne 54 vodných nádrží, ktoré slúžili potrebám baníctva. Mnohé z nich v priebehu rokov zanikli. Tieto vodné nádrže tvoria atraktívny, avšak iba čiastočne využívaný rekreačný potenciál.

Juhovýchodný okraj územia obce Podhorie je ohraničený potokom Jasenica, ktorý z územia priberá viacero bezmenných prítokov a potokmi Slaná, Predné Peňažné a Zadné Peňažné, do územia zasahuje aj potok Teplá s bezmennými prítokmi a Kozím a Všivavým potokom, potokom Čamporová a Vydrica. Mimo zastavaného územia obce Podhorie v katastrálnom území Žakýl (neďaleko zvyškov Žakýskeho hradu) sa nachádza Žakýlske pleso, ktoré vzniklo po ukončení vulkanickej činnosti v treťohorách. V súčasnosti je chráneným územím (od roku 1986 - prírodná pamiatka).

Jasenica (číslo toku 428) je vodný tok na Strednom Pohroní, preteká územím okresov Banská Štiavnica a Zvolen. Je ľavostranným prítokom Hrona s dĺžkou 23 km, je tokom III. rádu. Pramení v Štiavnických vrchoch, v podcelku Skalka, na severnom svahu vrchu Čelo (775,9 m), pri osade Horné majere v nadmorskej výške cca 690 m n.m. Hranicou katastrálneho územia obce Podhorie preteká Jasenica v úseku od rkm 8,200 po rkm 10,800 s prítokom Brezový (č. toku 453). Vodohospodársky významný tok je v správe SVP, š. p. OZ B. Bystrica, drobný vodný tok Brezový s prítokmi je v správe š. p. Lesy SR B. Bystrica. Severnou časťou k.ú. preteká drobný vodný tok Vydričný (číslo toku 275) v úseku od rkm 2,900 po rkm 3,300 s prítokmi č. 275/5 a 275/6 v správe SVP, š. p. OZ B. Bystrica. Katastrálnym územím obce preteká drobný vodný tok Teplá (č. toku 270) v úseku od rkm 10,000 po prameň v správe SVP, š.p. OZ B. Bystrica, prítoky drobného vodného toku Teplá číslo 281, 284, 285 a 286 v správe š.p. Lesy SR B. Bystrica. V katastrálnom území obce sa nachádza pramenná oblasť vodného toku Solisko (číslo toku 459) v správe SVP, š. p. OZ B. Bystrica. Územím obce ešte pretekajú drobné vodné toky Slaná (číslo toku 452) a Smutný – alternatívny názov Zadné Peňažné (číslo toku 447) v

správe š. p. Lesy SR B. Bystrica. Pre ďalší rozvoj správca požaduje zachovať ochranné pásma pozdĺž tokov, kde v zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov môže správca vodného toku a správy vodných stavieb, alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch sú pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Správca toku požaduje pri návrhu ÚPN rešpektovať a zabezpečiť ochranu inundačných území tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle Zákona o ochrane pred povodňami.

III.1.5.2. CHARAKTERISTIKA POVODŇOVÉHO OHROZENIA

V záujmovom území (katastrálne územie Teplá a katastrálne územie Žakýl), nie je predpoklad povodňového ohrozenia.

III.1.6. Fauna a flóra

Štiavnické vrchy sú z fytogeografického hľadiska sčastou západokarpatskej floristickej oblasti (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (praecarpaticum), okruhu Slovenské stredohorie.

III.1.6.1. Flóra

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, predstavujú bukové a jedľovo-bukové lesy, podhorské bukové lesy, dubové lesy na kyslých podložiach a karpatské dubovo-hrabové lesy. Pozdĺž dolín otvorených z juhu a cez plošinaté predhorie dochádza k prenikaniu teplomilných druhov a formovaniu teplomilných spoločenstiev i v pomerne veľkých nadmorských výškach. Súčasne sa v pohorí nachádzajú aj prvky horskej kveteny.

Kompaktné lesné porasty sa rozprestierajú najmä po obvode hraníc katastrov obce Podhorie, pričom vypínajú veľkú ich časť. Porasty sú lokálne prerušované rôzne veľkými lúčnymi enklávami. Ide prevažne bukové, dubovo-hrabové a dubové porasty, v južnej časti zmiešané prevažne s ďalšími listnácmi, ale aj ihličnatými druhmi drevín. Svojim zložením a štruktúrou zväčša zodpovedajú potenciálnej prirodzenej vegetácii, len lokálne prevládajú umelo založené monokultúry ihličnatých drevín. Prevažná väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ochranné lesy sa nachádzajú lokálne na rôzne veľkých plochách. Rozšírenie nelesnej drevinovej

vegetácie (NDV) je v poľnohospodárskej krajine rozdelené pomerne rovnomerne. Krajina je z hľadiska rozšírenia NDV vo veľmi dobrom stave. NDV predstavuje najmä líniovú vegetáciu na medziach, úvozoch a stržiach, okolo potokov, pomerne rozsiahly výskyt má aj skupinová, hlúčiková, falangovitá až plošná NDV. V porovnaní s celoslovenskými pomermi predstavuje posudzované územie krajinu so stredným zastúpením rozptýlenej stromovej zelene a stredným zastúpením rozptýlenej krovinovej vegetácie. Z hľadiska drevinového zloženia prevláda najmä buk (*Fagus sylvatica*), dub letný (*Quercus robur*), breza (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*), hrab (*Carpinus betulus*), borovica (*Pinus sylvestris*), v líniovej NDV sa uplatňuje najmä trnka (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vrbá rakytová (*Salix caprea*) a krehká (*S. fragilis*), lieska (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), vrbá sliezka (*Salix silesiaca*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*) či krušina jelšová (*Frangula alnus*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou, purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou sivou (*Alnus incana*) a čremchou. Oblasť vrchovinno-nížinná Typ dažďovo-snehový Charakteristika akumulácia v mesiacoch XII – II, vysoká vodnosť III – IV, najvyššie Qma III (IV < II), najnižšie Qma IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy 10 (*Padus avium*). Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, malá časť z nich je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, no zväčša degradujú vplyvom obmedzenia obhospodarovania. Na plochách strmších strání alebo zamokrených plôch v alúviách je veľmi hodnotná xerothermná alebo močiarna vegetácia, no aj tá je závislá od spôsobu hospodárenia. Oráčiny zaberajú malú časť poľnohospodárskej plochy oboch katastrov, sústredené sú najmä okolo obce a severne a južne od nej. Časť oráčin je osiata trvalými kultúrami. Mozaikové štruktúry sa v rámci katastrov vyskytujú v bohatej miere na plochách strání a záverov dolín, kde sú medznaté svahy, ako aj na ostatných miestach, kde sú pestré početné skupiny prirodzenej mimolesnej drevinovej vegetácie. Vodné toky a plochy. Juhovýchodný okraj územia je ohraničený potokom Jasenica, ktorý z územia priberá viacero bezmenných prítokov a potokmi Slaná, Predné Peňažné a Zadné Peňažné, do územia zasahuje aj potok Teplá s bezmennými prítokmi a Kozím a Všivavým potokom, potokom Čamporová a Vydrica. Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných

domoch a pod., lokálne aj nadmerne využívané plochy (priehony dobytká, okolie napájadiel). Prirodzené plochy bez vegetácie predstavujú malé plochy obnažených skál. Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Prirodzené drevinové štruktúry okolitej krajiny zasahujú aj do okrajových častí intravilánu. Spoločenstvá stepného typu tvoria väčšinu poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Nachádzajú sa na strmých svahoch, ako aj na prechodových polohách medzi zastavaným územím a lesom. V minulosti sa intenzívnejšie využívali ako pasienky. Na hospodársky nevyužívaných trávnych porastoch vznikli sukcesiou druhotné lesné spoločenstvá alebo rôzne formácie nelesnej drevinovej a krovinovej vegetácie.

III.1.6.2. Fauna

Štiavnické vrchy sú v rámci Západných Karpát posunuté k juhu, čo sa prejavuje aj v zložení fauny. Na celom území prevažuje lesná fauna, ktorú na južne exponovaných svahoch a bralách nahradili teplomilné panónske druhy (Grega, Vozár, 1964). Z veľkých cicavcov, ktoré zahŕňajú celú škálu poľovnej zveri mierneho pásma, treba spomenúť introdukované druhy – daniela škvrnitého a muflóna obyčajného, ktoré sa vyskytujú hlavne v západnej časti územia. Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou s kapitálnymi trofejovými srncami. Dnes srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid, ktorý sa vyskytuje takmer na celom území, no najpriaznivejšie podmienky má v málo navštevovaných severných oblastiach. V starších lesných porastoch sa vyskytuje aj mačka divá, jazvec obyčajný, tchor obyčajný. Po dlhšom čase sa opäť udomácnil medveď hnedý, ktorý sa rozšíril z Kremnických vrchov. Z drobných zemných cicavcov treba spomenúť hmyzožravce – bieložúbka krpatá, bieložúbka bielobruchá, piskor malý, piskor obyčajný a piskor vrchovský, ktorý má v Štiavnických vrchoch južnú hranicu rozšírenia. Výskumom tohto druhu sa zistila zhoda rozšírenia s prirodzeným rozšírením jedle. Množstvo opustených štôlní sa stalo domovom značného počtu netopierov. Na dvoch lokalitách sa zachovala vydra riečna, kým ondatra pyžmová je na niektorých jazerách veľmi rozšírená. Z početného vtáctva si osobitnú pozornosť zasluhujú dravce, ktorých prítomnosť druhov a výskyt sa prísne tají vzhľadom k častému vykrádaniu hniezd pytlíkmi a rušením ich vývoja pozorovaním. Z kurových vtákov treba spomenúť jariabka hôrneho a v severnej

časti bol zaznamenaný výskyt tetra obyčajného. Zoogeografická pestrosť Štiavnických vrchov charakterizuje aj veľký počet plazov. Žijú tu všetky naše jašterice. Rovnako tak aj všetky druhy. Z obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, rosnička zelená, ropucha obyčajná a ropucha zelená. Väčšina druhov rýb žijúcich v tajchoch patrí k introdukovaným druhom. Chovajú sa väčšinou kapre, liene, karasy, zubáče, šľuky, jalce a pstruhy. Územie Štiavnických vrchov je tiež bohaté na výskyt rôznych druhov bezstavovcov, podrobne sú preskúmané aj mäkkýše, ktorých sa tu zistilo 124 druhov.

Chránené druhy živočíchov sa v koryte potoka aj v jeho prirodzených brehových porastoch určite vyskytujú. Chránené sú prakticky všetky druhy vtákov, ktoré využívajú predovšetkým koruny stromov a krovín v prirodzených brehových porastoch (najmä v najstarších alebo v súvislejších) ako prechodný alebo aj hniezdny biotop. Vzhľadom k prírodnému charakteru dna pozdĺž prakticky celého úseku koryta taktiež predpokladáme výskyt chránených druhov obojživelníkov a mokraďových plazov. Tu je najpravdepodobnejší aj občasný výskyt chránenej vydry riečnej, ktorá tu sezónne buď hľadá potravu (prelovovanie potoka) alebo migruje z jedného čiastkového povodia do druhého.

Z hľadiska rýb patrí potok Štiavnica do mrenového pásma, ktoré je charakteristické výskytom mreny, jalca, podustvy, nosáľa, beličky, ktoré nie sú chránenými druhmi. V zachovalejších miestach tokov je pravdepodobný výskyt chránených druhov kôrovcov a vodných bezstavovcov.

III. 2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

III.2.1. Územný systém ekologickej stability (GNÚSES, RÚSES)

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je najvýznamnejším prienikom krajinnookologických princípov do reálnej ekologickej politiky a do priestorovej plánovacej praxe. Je súčasťou legislatívy, je všeobecným ekologickým regulatívom rôznych plánov a projektov a stáva sa povinnou súčasťou rozhodovacích procesov (Izakovičová, 2000).

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny za územný systém ekologickej stability považuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

V záujmovom území boli identifikované prvky vymedzené na základe priemetu Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability – GNÚSES, schváleného uznesením vlády SR č. 319 z 27. 4. 1992. GNÚSES predstavuje nadregionálne vzťahy, ktoré musia byť na nižších úrovniach (regionálnej a lokálnej úrovni) rešpektované. Vo všeobecnosti mnohé prvky vymedzené na základe projektov ÚSES sú legislatívne chránené aj v rámci kategórií ochrany prírody podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov.

Podľa GNÚSES sa v záujmovom území nachádza biocentrum nadregionálneho významu Sitno, ktorého jadrovým územím je NPR Sitno a biokoridor nadregionálneho významu Štiavnické vrchy, ktorý tvorí spolu s Kremnickými vrchmi významnú spojnicu medzi prvkami južného a severného Slovenska. Podľa RÚSES okresu Žiar nad Hronom (Ekotrust, 1992) boli NPR Sitno, PR Holík, PR Jabloňovský Roháč a PP Žakýlske pleso navrhnuté za biocentrá regionálneho významu a alúvium potoka Teplá, alúvium Sikenice a Jasenice ako aj dolina Štiavnického potoka za biokoridory regionálneho významu.

Pre územie okresu Banská Štiavnica bola v rámci projektu OPŽP „Podpora ochrany lokalít NATURA 2000 začlenením do celopriestorového systému ekologickej stability“ spracovaná dokumentácia RÚSES (ESPRIT s. r. o. Banská Štiavnica, marec 2011). okres Banská Štiavnica leží v centrálnej časti Štiavnických vrchov, ktoré zaraďujeme do Alpínsko-himalájskej sústavy, podsústava Karpaty, provincia Západné Karpaty, subprovincia vnútorné Západné Karpaty, oblasť Slovenské stredohorie, celok Štiavnické vrchy. Štiavnické vrchy majú rozlohu 872 km². Nadmorská výška sa pohybuje od 195 m n. m. na nive Hrona v Slovenskej bráne po 1009 m n. m. na vrchole Sitna. Priemerná výška vrchov v severnej časti je väčšia ako v južnej, prechádzajúcej do Krupinskej a Ipeľskej pahorkatiny. Z hľadiska absolútnych nadmorských výšok patria k nízkym vysočinám (301 – 800 m n. m.), iba malé ostrovčeky patria k stredovysočinám (nad 800 m n. m.). Sú to hlavne oblasti Sitna, Skalky (882 m n. m.), Zlatého vrchu (850 m n. m.). Okres Banská Štiavnica je tvorený v strednej a južnej časti Sitnianskou vrchovinou so Štiavnickou a Preňčovskou brázdou, na východe je to Skalka a na severe Hodrušská hornatina s Vyhnianskou brázdou. Štiavnické vrchy patria orograficky do sústavy stredoslovenských vulkanických pohorí, pričom sú naším najväčším sopečným pohorím. Spolu s okolitými krajinnými celkami, t. j. Krupinskou planinou a

Pliešovskou kotlinou na juhu a juhovýchode, Pohronským Inovcom a Žiarskou kotlinou na západe, Kremnickými vrchmi a Zvolenskou kotlinou na severe predstavujú časť vnútorných Západných Karpát, ktorú nazývame Slovenským stredohorím.

Biocentrum RBc 8 Žakýl

Kategória: regionálne biocentrum Rozloha: 233,04 ha Príslušnosť k. ú.: Podhorie, Močiar Charakteristika: biocentrum lesných spoločenstiev, v ktorom sa nachádza PP Žakýlske pleso. Ide o "maloplošné" chránené územie jediného prirodzeného plesa v Štiavnických vrchoch. Je to reprodukčná lokalita obojživelníkov. Biotop salamandry škvrnitej, mloka bodkovaného a kuniek. Vyskytuje sa tu množstvo zástupcov malakofauny a významných druhov vážok.

Biotopy:

Ls1.3 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy 91E0*,

Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy 9110,

Ls5.1 Bukové a jedľové kvetnaté lesy 9130,

Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy 9180*,

Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy 91H0*,

Ls 3.5.1 Sucho a kyslomilné dubové lesy,

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: CHKO Štiavnické vrchy, PP Žakýlske pleso, SKUEV0265 Suť, GL 15

Ohrozenia: turistický ruch, použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, rozširovanie siete už existujúcich komunikácií, budovanie cyklotrás, odvodnenie prírodnej pamiatky a pokračujúca eutrofizácia, praktizovanie nevhodných lesohospodárskych postupov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia: minimalizovať turistické aktivity v zimných mesiacoch, ochrana údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, šetrné spôsoby sústredovania drevnej hmoty (kone, lanovky), ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch.

III.2.2. Chránené územia podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma

III.2.2.1. CHRÁNENÉ VODOHOSPODÁRSKE OBLASTI

V blízkosti dotknutého územia sa nenachádzajú žiadne chránené vodohospodárske oblasti a územie zároveň nepatrí do povodia vodárenského toku.

III.2.2.2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY – EURÓPSKA SIEŤ NATURA 2000

Katastrálne územie nezasahuje do európskej siete NATURA 2000.

III.2.2.3. CHRÁNENÉ ÚZEMIA PRÍRODY – NÁRODNÁ SIEŤ SR

Ochrana životného prostredia vychádza zo základných právnych noriem viažucich sa k prítomnosti CHKO Štiavnické vrchy. CHKO Štiavnické vrchy bolo vyhlásené v roku 1979 za účelom ochrany a zveľaďovania prírody a prírodných hodnôt aj v nadväznosti na cenné kultúrne pamiatky a osobitne na pamiatky vývoja banskej techniky, ktoré sa nachádzajú v tejto lokalite. CHKO má rozlohu 77 630 ha a v podstate kopíruje orografický celok Štiavnické vrchy. Zo severozápadu je CHKO ohraničené riekou Hron. Juhovýchodnú hranicu tvoria hranice lesných komplexov. CHKO sa rozprestiera na území šiestich okresov, dvoch krajov a je to najväčšie CHKO na území Slovenska.

Štiavnické vrchy sú najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát. Ležia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov, čoho odrazom je horizontálne a vertikálne prelínanie teplomilných prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Atraktivnosť územia zvyšujú vodné nádrže – tajchy. Ich budovanie si vynútil rozvoj baníctva v minulých storočiach a slúžili ako zdroj energie i úžitkovej vody. Spolu s napájacími a náhonovými 11 jarkami a ďalšími vodohospodárskymi zariadeniami tvoria unikátny technický systém. V exploatovaných rudných žilách a odžilkoch bolo popísaných viacero vzácnych a jedinečných minerálov Slovenska. V tunajších lesoch sa vyskytuje veľké množstvo cudzokrajných drevín. Súvisí to so založením lesníckej katedry v roku 1807, ktorá sa stala súčasťou Baníckej a lesníckej akadémie z roku 1764. V rámci nej neskôr vznikla botanická záhrada, v ktorej na ploche 3,5 ha boli vysadené dreviny z rozličných častí sveta. Ešte väčší podiel cudzokrajných drevín má lesnícke arborétum Kysihýbel (1900 taxónov), v ktorom sa na ploche 7,7 ha dodnes pestujú cudzokrajné dreviny pre lesné hospodárstvo. Niektoré teplomilné druhy šíriace sa dolinami otvorenými na juh tu dosahujú severnú hranicu rozšírenia (dub cerový, javor tatársky). Na teplých výslnných andezitových skalách s plytkou skeletovitou pôdou sa nachádzajú prvky xerothermnej flóry – kavyľ vláskatý, kukučka vencová, rozchodník prudký a i. Na niektorých stanovištiach nájdeme poniklec

veľkokvetý a šafran rôznofarebný. Severnejšie rastie aj brusnica obyčajná, brusnica čučoriedková a valdštajnika trojlístá Magicova. Zo živočíšstva sú hojne zastúpené vtáky, ako orol krikľavý, myšiak hôrny, sova obyčajná a mnoho druhov spevavcov. Vyskytujú sa tu i vzácne mäsožravé cicavce – rys a mačka divá. K najnápadnejším druhom hmyzu patria motýle – vidlochvost feniklový a ovocný, žije tu tiež vzácna modlivka zelená, roháč obyčajný a fúzač alpský. V opustených banských dielach našlo skrýše niekoľko druhov netopierov, napríklad podkovár veľký, podkovár malý, netopier obyčajný, večernica malá a iné.

V katastrálnych územiach obce Podhorie (k. ú. Teplá a k. ú. Žakýl) boli lokálne zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine vo forme svahových pohybov, zvyšná časť je z geodynamického hľadiska stabilná. Pôdy v oblasti nie sú kontaminované natoľko, aby boli zaradená do niektorej kategórie znečistenia. Predstavujú nekontaminované pôdy v stupňoch – relatívne čisté pôdy a nekontaminované pôdy (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. V severnej časti územia sú podzemné vody čisté, v južnej časti je úroveň znečistenia (Cd) stredná (1,1 – 3,0), vysoká (3,1 – 5,0) a na juhozápadnom okraji až veľmi vysoká (> 5,0). Stupeň znečistenia riečnych sedimentov (Cd) je vo väčšej časti územia v rozpätí 0,0 – 0,5, na severozápadnom okraji je 0,0 a na juhozápadnom okraji 0,5 – 1,0. Vodná erózia je vo väčšej časti územia žiadna alebo nepatrná až slabá, poľnohospodárske pôdy v okolí obce sú z hľadiska vodnej erózie zaradené do kategórie stredne silnej, silnej až veľmi silnej erózie. Z hľadiska zdravotného stavu predstavujú lesy územia zväčša zdravé (defoliácia 0 – 10 %) alebo veľmi slabo poškodené porasty (11 – 20 %). Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie. Rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti. Severná časť katastra Teplá leží v ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov Sklené Teplice II. stupňa a celý kataster Teplá tvorí ochranné pásmo III. stupňa. Časť územia na severnom okraji leží v povodí vodárenského toku Vydričný potok. Celý úsek Teplej a Vydričného potoka (Vydrice) v posudzovanom území je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Z hľadiska územnej ochrany prírody sa v území nachádza Prírodná pamiatka Žakýlske pleso s 5. stupňom ochrany. Do územia katastrov obce zasahuje časť územia európskeho významu v rámci siete Natura 2000 SKUEV0265 Suť s 2. a

5. stupňom ochrany. Toto územie už bolo schválené vládou SR a v súčasnej dobe je zoznam území za celú SR na posudzovaní v orgánoch Európskej únie.

Celé posudzované územie sa nachádza v Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy s 2. stupňom ochrany.

Žakýlske pleso - kategória prírodná pamiatka,

Predstavuje ojedinelý prípad prirodzeného plesa v neovulkanitoch, nakoľko všetky ostatné nádrže v CHKO Štiavnické vrchy sú umelo vybudované.

Lokalizácia chráneného územia: Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec: Podhorie

Kataster: Žakýl

Výmera CHÚ: 6,38 ha

Rok vyhlásenia: 1986

Právny predpis: Nariadenie ONV v Žiari nad Hronom č. 10 zo dňa 16. 12. 1986,

Zriaďovateľ: Okresný národný výbor v Žiari nad Hronom

Predmet ochrany: PP je vyhlásená na ochranu ojedinelého prírodného plesa v neovulkanitoch na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele; genofondová lokalita.

Suť Identifikačný kód: SKUEV0265

Katastrálne územie: Okres Banská Štiavnica: Banky, Banská Belá, Banská Štiavnica, Kozelník, Močiar, Teplá, Žakýl, Okres Zvolen: Hronská Breznica, Okres Žarnovica: Banská Hodruša, Okres Žiar nad Hronom: Hliník nad Hronom, Jalná, Ladomer, Lehôtka pod Brehmi, Repište, Sklené Teplice, Šášovské Podhradie, Vyhne, Horné Opatovce, Vieska Výmera lokality: 9806,08 ha Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany 2 - katastrálne územie: Teplá - parcely: 541, 558/0/1, 558/0/2, 561/1, 564/1, 566, 567, 568, 571, 576/1, 600, 608/1/1, 608/1/2, 608/1/3, 609, 610, 612, 613/1, 613/2, 613/3, 613/4, 643/0/1, 643/0/2, 661, 666, 669, 670, 671, 672/1, 698 Katastrálne územie: Žakýl - parcely: 440, 441, 443, 444, 445, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457/1, 457/2, 458, 461, 736, 737/1, 737/2, 738, 741, 742, 743, 744, 761, 767, 768/1/1-časť, 768/1/2, 768/1/3, 768/1/4, 768/2, 769, 770, 772, 773/0/1, 773/0/2, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 794, 825, 833, 836, 841, 843

Stupeň ochrany 5 - katastrálne územie: Žakýl - parcely: 768/1/1 - časť

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1. 1. do 31. 12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), 12 Vápnomilné bukové lesy (9150), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), modráčik stepný (*Polyommatus eroides*), šidielko (*Coenagrion ornatum*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

V súvislosti so zákonom NR SR číslo 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu V rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu. V zmysle Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 24/2003 sa na území katastrov Teplá a Žakýl nachádzajú nasledovné chránené rastliny:

Vedecký názov	Slovenský názov
<i>Aconitum moldavicum</i>	pribilica moldavská
<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela
<i>Clematis alpina</i>	plamienok alpský
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> ssp. <i>fuchsii</i>	vstavačovec Fuchsov pravý
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>majalis</i>	vstavačovec májový pravý
<i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná

<i>Lycopodium clavatum</i>	plavúň obyčajný
<i>Pedicularis palustris</i>	všivec močiarny

Poznámka: Všetky uvedené druhy sa považujú za druhy národného významu

Okrem nich sa v území vyskytujú nasledovné ohrozené druhy, uvedené v Červenom zozname papraďorastov a semenných rastlín Slovenska.

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenie
<i>Anemone sylvestris</i>	veternica lesná	LR:nt
<i>Aquilegia vulgaris</i>	orlíček obyčajný	LR:nt
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý	LR:nt
<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá	LR:nt
<i>Pilosella cymosa</i>	chlpánik vrcholíkatý	LR:nt
<i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý	VU

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN: VU – Vulnerable – zraniteľný LR – Lower Risk – menej ohrozený s podkategóriou nt – Near Threatened – takmer ohrozený.

Z chránených a prioritných druhov živočíchov sa na území katastra nachádzajú nasledovné.

Vedecký názov	Slovenský názov
Crustacea	kôrovce
<i>Astacus astacus</i>	rak riečny
Coleoptera	chrobáky
<i>Carabus auronitens</i>	bystruška zlatá
<i>Carabus cantellatus</i>	bystruška medená
Lucanus cervus	roháč obyčajný
<i>Meloe proscarabeus</i>	májka obyčajná
Rosalia alpina	fúzač alpský
Hymenoptera	blanokrídlovce
<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmel'
<i>Xylocopa</i> (všetky druhy)	drevár
Lepidoptera	motýle
<i>Parnassius mnemosyne</i>	jasoň chochlačkový
Petromyzontes	mihule
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	mihuľa potiská
Osteichthyes (=Pisces)	ryby
<i>Cottus gobio</i>	hlaváč bieloplutvý

Amphibia	obojživelníky
Bombina variegata	kunka žltobruchá
Bufo bufo	ropucha bradavičnatá
Bufo viridis	ropucha zelená
Hyla arborea	rosnička zelená
Rana arvalis	skokan štíhly
Rana temporaria	skokan hnedý
Salamandra salamandra	salamandra škvrnitá
Triturus vulgaris	mlok obyčajný
Reptilia	plazy
Anguis fragilis	slepúch lámavý
Elaphelongissima	užovka stromová
Lacerta agilis	jašterica obyčajná
Lacerta viridis	jašterica zelená
Natrix natrix	užovka obyčajná
Vipera berus	vretenica obyčajná
Zootoca (=Lacerta) vivipara	jašterica živorodá
Aves	vtáky
Accipiter gentilis	jastrab lesný
Accipiter nisus	jastrab krahulec
Aegithalos caudatus	mlynárka dlhochvostá
Aegolius funereus	pôtik kapcavý
Alauda arvensis	škovránok poľný
Anas platyrhynchos	kačica divá
Anthus trivialis	ľabtuška lesná
Aquila heliaca	orol kráľovský
Aquila pomarina	orol krikľavý
Asio otus	myšiarka ušatá
Athene noctua	kuvik plačlivý
Bonasa bonasia	jariabok hôrny
Bubo bubo	výr skalný
Buteo buteo	myšiak lesný
Buteo lagopus	myšiak severský
Carduelis carduelis	stehlík pestrý
Carduelis chloris	stehlík zelený

Carduelis spinus	stehlík číhavý
Certhia familiaris	kôrovník dlhoprstý
Ciconia ciconia	bocian biely
Ciconia nigra	bocian čierny
Cinclus cinclus	vodnár potočný
Coccothraustes coccothraustes	glezg hrubozobý
Columba palumbus	holub hrivnák
Corvus corax	krkavec čierny
Corvus corone	vrana túlavá
Corvus frugilegus	havran čierny
Corvus monedula	kavka tmavá
Crex crex	chrapáč poľný
Cuculus canorus	kukučka jarabá
Delichon urbica	belorítka domová
Dendrocopos major	d'ateľ veľký
Dendrocopos medium	d'ateľ prostredný
Dryococus martius	d'ateľ čierny
Emberiza citrinella	strnádka žltá
Erithacus rubecula	slávik červienka
Falco tinnunculus	sokol myšiar
Ficedula hypoleuca	muchárik čiernohlavý
Fringilla coelebs	pinka lesná
Galerida cristata	pipíška chochlatá
Garrulus glandarius	sojka škriekavá
Hippolais icterina	sedmohlások hájový
Hirundo rustica	lastovička domová
Jynx torquilla	krutihlav hnedý
Lanius minor	strakoš kolesár
Luscinia megarhynchos	slávik krovínový
Motacilla alba	trasochvost biely
Motacilla cinerea	trasochvost horský
Muscicapa striata	muchár sivý
Nucifraga caryocatactes	orešnica perlovaná
Parus ater	sýkorka uhliarka
Parus cristatus	sýkorka chochlatá

Parus major	sýkorka bielolíca
Parus montanus	sýkorka čiernohlavá
Passer domesticus	vrabec domový
Passer montanus	vrabec poľný
Perdix perdix	jarabica poľná
Pernis apivorus	včelár lesný
Phoenicurus ochruros	žltouchvost domový
Phyloscopus collybita	kolibrikár čipčavý
Phyloscopus sibilatrix	kolibrikár sykavý
Phyloscopus trochiloides	kolibrikár zelený
Pica pica	straka čiernozobá
Picus viridis	žlna zelená
Pyrhulla pyrulla	hýľ lesný
Regulus regulus	králiček zlatohlavý
Saxicola ruberta	prhľaviar červenkastý
Saxicola torquata	prhľaviar čiernohlavý
Scolapax rusticola	sluka lesná
Sitta europea	brhlík lesný
Streptopelia decaocto	hrdlička záhradná
Streptopelia turtur	hrdlička poľná
Strix aluco	sova lesná
Sturnus vulgaris	škorec lesklý
Sylvia atricapilla	penica čiernohlavá
Sylvia borin	penica slávikovitá
Sylvia communis	penica hnedokrídla
Sylvia curruca	penica popolavá
Troglodytes troglodytes	oriešok hnedý
Turdus merula	drozd čierny
Turdus philomenos	drozd plavý
Turdus pilaris	drozd čvikoťavý
Tylo alba	plamienka driemavá
Mammalia	cicavce
Erinaceus concolor	jež bledý
Lutra lutra	vydra riečna
Lynx lynx	rys ostrovid

Muscardinus avellanarius	plch lieskový
Myotis myotis	netopier obyčajný
Mustela erminea	hranostaj čiernochvostý
Plecotus austriacus	ucháč sivý
Rhinolophus ferrumequinum	podkovár veľký
Rhinolophus hipposideros	podkovár malý
Sciurus vulgaris	veverica stromová
Sorex alpinus	piskor vrchovský
Sorex araneus	piskor obyčajný
Sorex minutus	piskor malý

Poznámka: druhy európskeho významu s vyznačené hrubým písmom, ostatné druhy sa považujú za druhy národného významu

Okrem uvedených chránených druhov živočíchov sa z cicavcov vyskytujú ďalšie regionálne významné a vzácne druhy, ako lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*), jazvec lesný (*Meles meles*), bežnejšia je líška (*vulpes vulpes*). Z ostatných druhov majú zastúpenie zajac poľný (*Lepus europaeus*), diviak (*Sus scrofa*) jeleň (*Cervus elaphus*) srnec (*Capreolus capreolus*).

Z biotopov národného významu sa v katastroch Teplá a Žakýl vyskytujú nasledovné.

Kód	Názov biotopu
Mo 4	Vegetácia vysokých ostríc
Tr 7	Mezofilné lemy
Br 2	Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov
Br 6	Brehové porasty deväťsilov
Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk 3	Mezofilné pasienky a pasné lúky
Lk 6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách
Ls 1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
Ls 1.4	Horské jelšové lužné lesy
Ls 2.1	Dubovo-hrabové lesy karpatské
Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy
Ls 5.1	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
Ls 5.2	Kyslomilné bukové lesy

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu

III.2.3. Krajinný obraz, scenéria

Súčasný reliéf územia (okres Banská Štiavnica) je od pôvodného sopečného reliéfu značne odlišný. Pôvodné formy silne podľahli procesom zvetrávania a erózie už koncom treťohôr, keď v Západných Karpatoch nastala etapa pomerného pokoja zemskej kôry. Produktom tohto obdobia bol hladko modelovaný zarovnaný reliéf – stredohorská roveň, ktorej zvyšky nachádzame v Štiavnických vrchoch i dnes (Sitnianske predhorie, plošinaté chrbty medzi Vysokou a Richňavskou vodnou nádržou). Neskôr bol i tento plošinatý reliéf rozrušený, čo bolo podmienené silnými pohybmi zemskej kôry a jej rozlámaním do krýh. Pri formovaní reliéfu zohrala významnú úlohu i odolnosť hornín. Morfologicky sú veľmi výrazné lávové prúdy často so skalnými formami, ktoré kontrastujú s hladko modelovaným reliéfom na pyroklastikách. V dôsledku pestrej mozaiky rôzne odolných sopečných hornín, erózných a denudačných procesov, územie predstavuje pestrý, horizontálne silne rozčlenený reliéf so striedajúcimi sa horskými rássochami a chrbtami, poklesnutými brázdami, plytšími a hlbšími dolinami. Štiavnické vrchy nemajú výrazne vyvinutý hlavný chrbát. Morfologicky sa členia na štyri celky. Na vymedzenom území zasahujú Štiavnické vrchy len troma celkami a to Sitnianskou vrchovinou s časťami Sitnom, Sitnianskym predhorím, Štiavnickou brázdou a Prenčovskou kotlinou, Skalkou a Hodrušskou hornatinou s Vyhnianskou brázdou a Breznickým podolím. Najnižší stupeň reliéfu predstavujú pahorkatina a podvrchovina nachádzajúca sa v okrajových častiach pohoria a poklesnutých vnútrohorských brázdach (okolie Tekovskej Breznice, Štiavnická brázda, Prenčovská kotlina). Vyšší stupeň predstavujú riečnou eróziou rozrezané vrchoviny a hornatiny, v rámci ktorých sa nachádzajú viac alebo menej zachované zvyšky zarovnaného reliéfu v podobe plošinatých chrbtov a zvyškov plošín (okolie Močiara, Banského Studenca, Baďana, Šobova). Sitnianska vrchovina zaberá južnú a centrálnu časť územia. Budujú ju prevažne pyroklastiká andezitov a andezity, ktoré vystupujú zo súvrství tufov a tufitov. Amplitúda reliéfu má rozpätie 101 – 470 m. Vrchovina reprezentuje niekoľko typov reliéfu. Na väčšine územia (Sitnianske predhorie) je stredne rezaný reliéf, ktorý predstavuje typickú vrchovinu s amplitúdou 181 – 310 m. Vyššie hodnoty má oblasť Sitna, nižšie Štiavnická brázda a Prenčovská kotlina. Stredný uhol sklonu reliéfu sa pohybuje medzi 6 – 19° a nadmorská výška 500 – 700 m. Výnimku tvorí podcelok Sitno s nadmorskou výškou 700 – 1 000 m a najvyšším bodom až 1 009 m n. m. Morfologicky sa prejavujú veľmi výrazne najmä bralné formy a široké náhorné plošiny

(zbytky plošných prúdov), ktoré sa končia ostrými hranami a strmými svahmi spadajú do kaňonovitých dolín. Zníženiny, (Štiavnická brázda a Prenčovská kotlina) sú takmer úplne odlesnené a premenené na trávnaté plochy a oráčiny. Ostatné územie Sitnianskej vrchoviny je zalesnené a len lokálne prerušované malými vidieckymi sídlami, trávnatými a oráčinovými plochami. Východnú časť územia predstavuje celok Skalka. Budujú ho pyroxenické a amfibolicko-biotické andezity a ich pyroklastiká, v južnej časti prevažne v tufovom vývoji. Na väčšine plochy má tento celok stredne rezaný reliéf s amplitúdou 181 – 310 m, v severnej časti až hlboko rezaný reliéf s hodnotami nad 310 m. Stredný uhol sklonu reliéfu sa pohybuje medzi 10 – 19°, nadmorskej výšky chrbtov v rozpätí 600 – 800 m. Najvyšší bod Skalka má 882 m n. m. Dominuje hladko modelovaný reliéf miestami až plošinovej povahy. Skalka predstavuje typ vrchovinej lesnatej neosídlenej krajiny s výraznou lesohospodárskou funkciou. Hodrušská hornatina predstavuje typ stredne a hlboko rezaného rázsochového reliéfu s málo zachovanými zvyškami zarovnaného povrchu. V južnej časti sú rázsochy krátke a prudko spadajúce z chrbta Priesilu (747 m n. m.) na západ i na východ. V centrálnej a severnej časti je reliéf charakteristický dlhými rázsochovými chrbtami tiahnucimi sa od centrálneho chrbta (Vysoká, Tanád) a chrbta Štálovej do doliny Hrona a Jasenice. Na odolnejšie horniny (žula, andezit, ryolit, diorit, vápenec, kremenec) sa viažu vyvýšeniny a vrcholy (Šobov, Štálová, Kónický vrch), ako aj kamenné moria (Kamenná pri Vyhniach). V severozápadnej časti územia svojím podcelkom, Žarnovickým podolím, zasahuje aj Žiarska kotlina. Žarnovické Podolie budujú pyroklastiká pyroxenických andezitov, prekryté na väčšine plochy štvrtohornými riečnymi nánosmi Hrona. Žarnovické Podolie bolo vytvorené eróznou-akumulačnou činnosťou Hrona na tektonickej poruche medzi Štiavnickými vrchmi a Vtáčnikom. Vyznačuje sa prevažne rovinatým reliéfom, lokálne i pahorkatinou. Amplitúda reliéfu len miestami vystupuje nad 30 m a stredný uhol sklonu nad 2°. Nadmorské výšky sa pohybujú do 300 m. S výnimkou zvyškov južných porastov je Žarnovické Podolie úplne odlesnené a premenené na polia. V súčasnej dobe najenergiejším činiteľom, ktorý sa podieľa na pretváraní povrchu je človek. V celom okolí Banskej Štiavnice vzniklo vplyvom činnosti človeka mnoho kladných aj záporných antropogénnych tvarov. Patria sem priepadliská po vydolovaných priestoroch, množstvo mohutných banských odvalov, staré šachty a štôlne. Výrazné krajinné prvky zvyšujúce atraktivitu tohto územia reprezentujú litorálne formy reliéfu v podobe vodných nádrží (Kelemen, 1986).

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho, či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest, nadzemných energetických vedení. Jedná sa o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

III. 3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

III.3.1. Demografické údaje

III.3.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

V obci je zapísaných 396 obyvateľov s trvalým pobytom, z toho 211 žien. Ekonomicky aktívnych je 187 obyvateľov (z toho 44 nezamestnaných), nepracujúcich dôchodcov je 107, ostatní nezávislí sú 5-ti, deti a žiaci ZŠ – 76, študenti – 16, ostatní – 5. Narodení a bývajúci v obci – 202. Dočasne neprítomných je 18. Prítomné obyvateľstvo – 378. Dominuje slovenská národnosť (387). Vysokoškolské vzdelanie má 12 obyvateľov a stredoškolské 88. Prevažná väčšina obyvateľstva je rímskokatolíckeho vyznania. Vekový priemer je 39,9 rokov.

Obec patrí z hľadiska dynamiky obyvateľstva medzi sídla s ustálenými demografickými vzťahmi. Prognóza výhľadového vývoja obyvateľstva vychádza jednak z doterajšieho vývoja a jednak z aspektu vonkajších ekonomických faktorov. Je to predovšetkým rozvoj služieb (najmä cestovného ruchu) a revitalizácia poľnohospodárskej výroby. Na základe uvedeného sa predpokladá: - stabilizácia a mierny nárast obyvateľstva, - postupná priaznivá zmena indexu vitality z dôvodu zvýšenia podielu mladšieho obyvateľstva - prisťahovalectvo z miest (vzhľadom na pokojnejšie a lacnejšie životné prostredie).

Prognóza predpokladaného počtu obyvateľov (územný plán obce Podhorie):

Rok	2013	2017	2020
Počet obyvateľov	470	326	540

Podľa územného plánu obce je výhľadovo navrhnuté obytnú zástavbu aj mimo zastavané územie a predpokladaný celkový počet do 700 obyvateľov.

Problém prirodzeného úbytku je dôsledkom razantného poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami.

Z analýzy mechanického pohybu obyvateľov vyplýva, že v sledovanom období bola bilancia pozitívna. Migračný úbytok bol zaznamenaný len v rokoch 2002, 2005, 2006. Značné medziročné výkyvy neumožňujú presné prognózovanie a identifikáciu trendov. Príčinou je nízka početnosť populácie.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v produktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2009 dosahuje hodnotu 70, pričom od roku 2001 podstatne klesol z hodnoty 92. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie.

Okrem počtu obyvateľov v produktívnom veku sa v období rokov 2001 – 2009 zvýšil aj počet obyvateľov v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol.

III.3.1.2. Ekonomická aktivita obyvateľov

Región Banskej Štiavnice, resp. celého pôvodného okresu Žiar nad Hronom od začiatku procesu hospodárskej transformácie, patril k regiónom s vysokou mierou nezamestnanosti. Počet nezamestnaných prudko stúpol začiatkom 90. rokov a kulminoval v roku 2003. Príčiny vysokej nezamestnanosti boli v štrukturálnych problémoch hospodárskej základne regiónu a jej celkovej nerozvinutosti.

Pracovné príležitosti v obci sú zastúpené v primárnom a terciárnom sektore. Ekonomicky aktívnych je 187 obyvateľov (z toho 79 žien a 96 robotníkov), z toho podnikateľov 4, zamestnaných 149 a ostatných 34. Do zamestnania mimo obec odchádza 120 obyvateľov. V produktívnom veku je 225 obyvateľov, v poproduktívnom 98, v školskom 51 a predškolskom 21 obyv. V poľnohospodárstve pracuje 6 obyvateľov, v lesníctve 12, v priemysle 51, stavebníctve 6, v obchode, doprave a službách 33, vo verejnej správe a v školstve 35 a zdravotníctve a soc. službách 9 obyvateľov.

Pracovné príležitosti v obci sú zastúpené v primárnom a terciárnom sektore. Ekonomicky aktívnych je 187 obyvateľov (z toho 79 žien a 96 robotníkov), z toho podnikateľov 4, zamestnaných 149 a ostatných 34. Do zamestnania mimo obec odchádza 120 obyvateľov. V produktívnom veku je 225 obyvateľov, v

poproduktívnom 98, v školskom 51 a predškolskom 21 obyv. V poľnohospodárstve pracuje 6 obyvateľov, v lesníctve 12, v priemysle 51, stavebníctve 6, v obchode, doprave a službách 33, vo verejnej správe a v školstve 35 a zdravotníctve a soc. službách 9 obyvateľov.

Pracovná aktivita podľa odvetví

	Muži	Ženy	Spolu	Z toho dochádza mimo obec
1. sektor	16	2	18	13
2. sektor	35	22	57	21
3. sektor	27	41	68	50
Bez udania	30	14	44	6
Spolu	108	79		

Podľa zemného plánu obce sa predpokladá rozvoj pracovných príležitostí najmä rozvojom služieb a rozvojom turizmu a cestovného ruchu. Údaje o stave sa budú dynamicky meniť, avšak predpokladáme výhľadový nárast pracovných príležitostí v obci o 50 miest na celkový počet cca 120.

III.3.1.3. Bytový fond

Bytový fond Súčasný domový fond – 163, pozostáva prevažne zo 162 rodinných domov. Bytov je spolu 171. Trvalo obývaných je 123 domov a trvalo obývaných bytov je 129 - sú prevažne 3 až 5 izbové. Priemerná obytná plocha je 63,7 m² a obložnosť – 3,05 osôb/byt. Prevažujú byty I. kategórie – 62. Priemerný vek objektov je 46 rokov a sú prevažne tehlové. Na plyn je napojených 0 bytov, na vodovod 116, kanalizáciu 8 a žumpy 80 bytov. Ústredné a etážové kúrenie slúži 63 bytom (z toho na pevné palivo 57). Kachle využíva 45 bytov. Automatickú práčku má 62 bytov, farebný televízor 89, pevný telefón 67 a osobný automobil 49 bytov. Rekreačnú chalupu majú 2 domácnosti.

III.3.2. Hospodárske aktivity

III.3.2.1. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárska výroba bola v predchádzajúcom období sústredená v hospodárskom dvore Podhorie bývalý Štátny majetok Banská Štiavnica, s orientáciou na chov oviec a hovädzie dobytky, pestovanie zemiakov, obilia a maku. V

súčasnosti hospodársky dvor nie je využívaný. Poľnohospodárska výroba je v súčasnosti prevažne orientovaná na rastlinnú produkciu veľkopestovateľmi (Agro Banská Belá a Farma Nikolaj) a 4 SHR-mi. Celkovo zamestnáva sektor 8 osôb.

Z pôd sa v centrálnej oblasti katastrov Teplá a Žakýl vyskytujú prevažne nasýtené kambizeme modálne – pseudoglejové nasýtené, v okrajových častiach kyslé až výrazne kyslé. Podľa VÚPOP, reg. pracovisko B. Bystrica je pôda zaradená do kat. A-B, tj. rizikové pôdy – obsah najmenej jednej z rizikových prekračuje limit A až po limit B – obsah týchto látok je nad hornou hranicou prirodzeného pozadia. Najlepšou skupinou BPEJ je 7 a najmenej kvalitnou – 9.

Hydromelioračné stavby v správe SVP sa v katastrálnych územiach obce nenachádzajú. Na južnom okraji katastrálneho územia sú detailné odvodnenia poľnohospodárskych pozemkov vo vlastníctve bývalého Štátneho majetku š. p. Územný plán obce Podhorie ďalšiu poľnohospodársku činnosť v hospodárskom dvore nenavrhuje, ale tento priestor navrhuje na využitie pre cestovný ruch a turizmus.

III.3.2.2. LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesy spadajúce do LHC B. Štiavnica a Hliník n/ Hronom obhospodarujú Lesy SR, š. p. - LS Šášovské Podhradie (obvod Podhorie a Kozelník), Urbárska spoločnosť Žakýl, Mestské lesy Banská Štiavnica a Obecné lesy Banská Belá. V lesoch je vymedzený poľovnícky revír Sklené Teplice a v obci pôsobia poľovnícke združenie Žarnovica a Režijné PZ.

Kompaktné lesné porasty sa rozprestierajú najmä po obvode hraníc katastrov, pričom vyplňajú veľkú ich časť. Porasty sú lokálne prerušované rôzne veľkými lúčnymi enklávami. Ide prevažne o bukové, dubovo-hrabové a dubové porasty, v južnej časti zmiešané prevažne s ďalšími listnáčmi, ale aj ihličnatými druhmi drevín. Svojim zložením a štruktúrou zväčša zodpovedajú potenciálnej prirodzenej vegetácii, len lokálne prevládajú umelo založené monokultúry ihličnatých drevín. Prevažná väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych, ochranné lesy sa nachádzajú lokálne na rôzne veľkých plochách. Popri sieti vývozných ciest je niekoľko skládok dreva. Drevná hmota je vyvážaná cez obec, čo spôsobuje neúmerne zaťažovanie miestnych komunikácií. Zamestnané sú 4 a v sezóne cca 15 osôb.

III.3.2.3. PRIEMYSEL

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Za posledné roky v absolútnom vyjadrení tu zamestnanosť značne poklesla. V relatívnom vyjadrení sa v sledovanom období štruktúra zamestnanosti v priemyselnom odvetví vyvíjala nasledovne.

V obci nie je zastúpená priemyselná výroba. Sú tu rozvinuté remeselné živnosti na báze pilčičtva, spracovania železa, stavebníctva a pod. Obec prevádzkuje pálenicu - 1 prac. V bývalom hospodárskom dvore (pôvodne areál Štátnych majetkov š. p. Banská Štiavnica) bola do roku 2007 umiestnená píla.

III.3.2.4. SLUŽBY, OBČIANSKE VYBAVENIE, KULTÚRA A OSVETA

V obci Podhorie materská škola, rímskokatolícky kostol, obchod s potravinárskym tovarom, penzión, 2 pohostinstvá, obecná pálenica, amfiteáter, kultúrna sála pri obecnom úrade, v časti Žakýl je ľudové múzeum a klubovňa (bývalý kultúrny dom). V starej fare je pamätná miestnosť Fr. Richarda Osvalda.

III.3.2.5. CESTOVNÝ RUCH

Obec je súčasťou Banskoštiavnickej rekreačnej oblasti. Východiskovým centrom je Banská Štiavnica a najbližšou organizačnou jednotkou turizmu a Cestovného ruchu sú Sklené Teplice a Repište. Podľa územného plánu VÚC Banská Bystrica je obci priradená funkcia „relaxačného strediska rekreácie a turizmu“.

Obec je súčasťou CHKO Štiavnické vrchy, Natura 2000 – SKUEV Suť, mikroregiónu Hlinické Pohronie a Regionálneho združenia pre rozvoj Banskej Štiavnice a okolia Sitno. Je súčasťou územia zapísaného do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO v rámci lokality „B. Štiavnica a technické pamiatky okolia“. Neďaleko leží najstaršia pamiatka – Žakýlsky hrad a pod nim Prírodná pamiatka Žakýlske pleso. Obec je malebne osadená do prírodného rámca s bohatým zastúpením ľudovej architektúry a vlastivedných expozícií. Obec je organizátorom Pohronských folklórnych slávností a križovatkou značkovanej turistickej trasy, náučného chodníka a regionálnej cyklotrasy. Okolité lesy sú poľovníckymi revírmi. Samotná obec integruje v sebe 25 rekreačných chalúp, čím celkovo poskytuje 100 lôžok vo viazanom cestovnom ruchu. V špičke (Pohronské folklórne slávnosti) dominuje návštevnosť a pohybuje sa od 1 do 1,5 tis. osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 200 osôb v lete a 50 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – futbalové ihrisko, prechádzkové trasy pozdĺž potokov a okolo obce. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore regiónu. Z uvedeného vyplýva disponibilita obce a chotára pre širokú škálu turistických aktivít, ktoré však nie sú náležite využívané.

V katastrálnom území obce nie je evidované pamiatkovo chránené územie.

Na území obce sa nachádza 1 národná kultúrna pamiatka:

- ÚZPF 1274 – kostol sv. Alžbety.

III.3.3. Infraštruktúra a odpady

Obec Podhorie je dostupná len cestnou dopravou. Priamo cez obec prechádza cesta III. triedy:

- III/2538, ktorá spája obec s okresným mesto Banská Štiavnica a pokračuje do obce Močiar
- III/2498, ktorá spája obec so Sklenými Teplicami.

Z hľadiska technickej infraštruktúry je v obci vybudovaný verejný vodovod, čiastočne aj kanalizácia dažďovej vody, obec je elektrifikovaná.

V obci je zavedený separovaný zber. Všetky domácnosti majú svoje nádoby na odpad, ktoré sú vyvážané Technickými službami, m. p. Banská Štiavnica na zberný dvor v Banskej Štiavnici. V obci sú tiež rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery na odpad.

III.3.4. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1388.

Obec Podhorie, ako aj celý okres Banská Štiavnica patrí medzi sídla s koncentráciou kultúrno-historických hodnôt. Časť územia je súčasťou lokality UNESCO.

Na území obce sa nachádza 1 národná kultúrna pamiatka:

- ÚZPF 1274 – kostol sv. Alžbety.

Krajina a sídelná štruktúra okolia Banskej Štiavnice je pre svoje historické a kultúrne kvality zaradená do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

III. 4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANIE ZDRAVIA

III.4.1. Hygienická úroveň obce a zdravotný stav obyvateľov

V obci funguje vodovod aj odpadové hospodárstvo, v časti obce je vybudovaná dažďová kanalizácia. Objekty sú odkanalizované prostredníctvom žúmp, menej domových čistiarní odpadových vôd. Hlučnosť, prašnosť a riziko úrazov je zvyšované cestnou dopravou na cestách III. triedy (III/2498 a III/2538) vedúcich cez obec. V obci nie je žiadne zdravotnícke zariadenie. Najbližšie zdravotnícke zariadenie sa nachádza v meste okresnom meste Banská Štiavnica (poliklinika) a v Žiari nad Hronom (nemocnica s poliklinikou).

III.4.2. Existujúce zdroje znečistenia životného prostredia a ich vplyv na životné prostredie

III.4.2.1. ZNEČISTENIE OVZDUŠIA

Ovzdušie je mierne znečisťované imisiami z lokálnych, ale najmä diaľkových zdrojov. Znečistenie ovzdušia z lokálnych kúrenísk v obci je nepriaznivejšie počas zimy. Porovnaním s celoslovenskou situáciou je však ovzdušie v okrese Banská Štiavnica zasiahnuté imisiami len slabo, situácia znečistenia ovzdušia v obci je preto hodnotená ako nadmieru priaznivá. Výraznejším lokálnym zdrojom znečistenia je preprava na cestách číslo III. triedy (III/2498 a III/2538).

III.4.2.2. ZNEČISTENIE POVRCHOVÝCH VÔD, PÔD A HORNINOVÉHO PROSTREDIA

Znečistenie vodných tokov, je zapríčinené najmä vypúšťaním domových odpadových vôd bez prečistenia. Za rizikový faktor možno považovať cestnú dopravu, predovšetkým tranzit na ceste číslo III/2498 a III/2538.

III.5. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Celková kvalita životného prostredia v obci Podhorie je vysoká, a nevyskytujú sa tu žiadne vážnejšie problémy. Obec síce zaznamenáva postupný pokles počtu obyvateľov, no v samotnej obci sa zrealizovalo niekoľko projektov, ktoré sa podpísali k zlepšeniu občianskej vybavenosti aj zvýšeniu estetickej hodnoty životného prostredia v obci. Vďaka existencii fungujúcich poľnohospodárskych spoločností

(Agro Banská Belá a Farma Nikolaj) a 4 SHR, ktoré pôsobia mimo zastavaného územia obce, je poľnohospodárska pôda obhospodarovaná pomerne dobre.

Za najvýznamnejší negatívny faktor, zvyšujúci emisie, hlučnosť, prašnosť a riziko úrazu v obci, môže byť považovaná cestná doprava, keďže obcou vedú cesty III. triedy (III/2498 a III/2538).

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

Golfový areál je navrhnutý v obci Podhorie v katastrálnom území Žakýl na pozemkoch, parcelné čísla:

1180, 1182, 1183, 1185, 1195, 1196, 1197, 1201, 1203, 1204, 1207, 1209, 1211, 1239, 1240, 1242, 1245, 1249, 1250, 1255, 1256, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1303, 1304, 1318, 1322, 1324, 1325, 1337, 1391, 1404, 1419, 1424, 1425, 1438, 1439, 1440, 1220/1, 1220/2, 1254/1, 1254/2, 1260/2, 1260/3, 1327/1, 1327/2, 1334/1, 1334/2, 1349/1, 1349/2, 1406/1, 1406/2, 1427/1, 1427/4, 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1486, 1490, 1491, 1497, 1517, 1181, 1184, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1198, 1200, 1206, 1208, 1210, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1225, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1244, 1247, 1248, 1263, 1270, 1271, 1273, 1274, 1275, 1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1307, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1319, 1320, 1323, 1326, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1338, 1339, 1340, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1350, 1351, 1352, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1414, 1415, 1416.

Riešené územie je navrhnuté prevažne mimo zastavaného územia obce. Pre danú lokalitu nejestvuje platný územný plán. Zámer svojou, štruktúrou, členením a návrhom využitia vhodne urbanisticky a funkčne dopĺňa územie, čím vytvára nový priestor pre rozvoj obce v súlade s ÚPN VÚC Banská Bystrica – stredisko rekreácie a turizmu.

Výmery:

Celková plocha riešeného územia:	938.436 m ²
Celková zastavaná plocha:	184.296 m ²
Golfové ihrisko:	682.709 m ²
Technická infrštruktúra:	71.431 m ²

IV.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

IV.1.1. Pôda

Realizácia zámeru si vyžiada záber plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu.

	golf m²	infraštruktúra m²	developing m²
Plocha celkom	682.709	71.431	184.296
lesné pozemky (lsr)	430	14	
urbár (spn les)	10.642	43	
urbár (spn)	30.827	2.642	
známi vlast. (zv)	241.532	3.109	
neznámi vlast.	316.010	15.686	
agrodružstvo	57.555	32.179	184.296
obec (obc)	14.626	16.846	
spf	11.087	912	

IV.1.2. Voda a odkanalizovanie

IV.1.2.1. Voda

Zámer vyžaduje na svoju výstavbu (zariadenie staveniska) aj prevádzku napojenie na vodu – zásobovanie pitnou vodou hotela, a 13 samostatných obytných zón.

Podhorie má v súčasnosti vodovodnou sieťou pokrytú takmer celú severnú časť obce. V južnej časti sa realizuje vodovodná sieť s rekonštrukciou jestvujúceho vodojemu, ktorý bol v nevyhovujúcom stave. V súčasnej dobe je obec zásobovaná pitnou vodou zo samostatného vodovodu, do ktorého je privádzaná voda z podzemného vodného zdroja o kapacite 0,88 l/s, s ročným odoberaným množstvom 9,0 tis. m³/rok. Vodný zdroj tvoria dva pramene s OP I° nachádzajúce sa nad obcou Podhorie. Pramene sú zachytené a odvádzané cez vyrovnávaciu šachtu do dvoch vodojemov o objeme 2 x 50 m³. Napojených je cca 86 % odberateľov, teda obyvatelia obce a organizácie. Súčasná kapacita zdroja pitnej vody postačuje na plynulé zásobovanie obce vodou aj pre výhľadové obdobie - do roku 2020. Po chemickej stránke je užívateľská voda z vodojemu hodnotená pozitívne a takmer vo všetkých prípadoch vyhovuje normám STN pre pitné vody. Voda je gravitačne

privádzaná prírodným vodovodným radom do vodojemu. Výškové parametre sídla umožňujú jeho gravitačné zásobovanie v jednom tlakovom pásme. Potreba vody pre ostatné nenapojené obyvateľstvo je zabezpečovaná z vlastných vodných zdrojov – studní. Vo väčšine ostatných vodných zdrojov - studní voda podľa rozborov hygienickým normám nevyhovuje. Na dôvažok hrozí, že počas dlhotrvajúcich suchých období bude výdatnosť studní deficitná vplyvom poklesu spodných vôd. Návrh:

Potreba vody do roku 2020:

1. Obyvateľstvo: Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z. z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Podľa demografických údajov získaných na základe prieskumu a podľa údajov Obecného úradu je určená celková potreba vody pre návrhový rok 2020.

2. Občianska a technická vybavenosť: špecifická potreba pitnej vody - 15 l/o/deň pre obce s počtom obyvateľov do 1 000.

Zámer uvažuje so zásobovaním areálu pitnou vodou z novovybudovaného verejného vodovodu.

IV.1.2.2. odkanalizovanie

Obec Podhorie nemá vybudovanú obecnú kanalizáciu a ČOV. Vybudovaním obecnej splaškovej kanalizácie a ČOV sa vyrieši vyprázdňovanie žump a voľné vypúšťanie splaškových vôd. Technické riešenie kanalizácie si vyžiada kombináciu gravitačnej a tlakovej, alternatívne použitie podtlakovej kanalizácie, ktorá je často jedinou možnou cestou odkanalizovania územia, resp. vybudovanie niekoľkých samostatne nezávislých vetiev splaškovej kanalizácie, zaústených do menších, kapacitne vyhovujúcich ČOV. Výhodou riešenia je nezávislosť na priebehu terénu, malé priemery potrubia, vysoká flexibilita riešenia a relatívne nízke prevádzkové náklady. Odvádzanie dažďových vôd je navrhnuté ponechať jestvujúcim systémom uličných priekop. Pre zlepšenie pomerov je potrebné na jestvujúcom systéme cestných priekop vykonať opravné a udržiavacie práce.

Splaškové vody z golfového areálu budú odvádzané niekoľkými samostatnými gravitačnými kanalizáciami a budú čistené v prostredníctvom niekoľkých koreňových ČOV. Čistá voda z ČOV bude odvádzaná do závlahových akumulčných nádrží („jazierok“).

IV.1.3. Suroviny

V zámere sú navrhnuté moderné konštrukčné materiály a najnovšie technológie výstavby. Maximálne je využité tzv. „Genius loci“ tohto miesta. Pri návrhu budov projektant vychádzal z práce švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Èduarda Jeannereta, známeho ako Le Corbusier a ním stanovených 5 bodov modernej architektúry:

1. strechy sú ploché a funkčné – v našom prípade sú určené pre parkovanie, sú to vlastne jediné rovné miesta v priestore. Tiež sú na nich umiestnené koreňové čističky pre biologické čistenie odpadových vôd. Plochá strecha nebráni výhľadu susedných stavieb. Plochá strecha znižuje profil domu a tým ho robí menej nápadným
2. budovy sú postavené na pilieroch a majú preto minimálny vplyv na pohyb ľudí, zvery a vody z atmosférických zrážok
3. pre budovy je využitá železobetónová konštrukcia, ktorá je samonosná a tým umožňuje voľný plán budovy
4. vďaka konštrukcii nie sú potrebné priečne steny a je teda možná inštalácia okien v celom rozsahu svetlej výšky miestnosti. To prirodzeným spôsobom prepojuje osoby v miestnostiach so scenériou vonkajšieho prostredia a zvlášť v tomto ohľade, kde má výhľad do krajiny dominantný význam
5. odpadá nutnosť klasických povrchových úprav (fasád a omietok). Domy sú z prostého železobetónu tak, aby boli čo najmenej vnímateľné v teréne. Design je v tomto prípade až druhořadý a nemá pútať pozornosť, ale má byť maximálne funkčný.

Stavebné materiály a budú na stavbu kontinuálne dovážané z výrobných zariadení jednotlivých dodávateľov.

IV.1.4. Energetické zdroje

Zámer uvažuje s výstavbou nízkoenergetických stavieb. Inžinierske siete sú v danej lokalite obmedzené na nadzemné vedenie 220 kW, teda sú nepostačujúce pre napojenie navrhovaných stavieb. Z toho dôvodu je nutná modernizácia – posilnenie elektrickej siete. Predpokladaná potreba elektrickej energie pre navrhovaný zámer je 2 344 kW.

IV.1.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná sieť v danej lokalite obmedzené na sieť poľných a lesných ciest. Zámer uvažuje s využitím väčšiny existujúcich lesných a poľných ciest, ale pre napojenie všetkých obytných zón sa uvažuje s rozšírením – dobudovaním komunikačnej siete. Hrubé zemné práce na rozšírenie komunikácií sú plánované v rozsahu 63 955 m³ (zárezy a násypy). Parkovanie majiteľov jednotlivých domov je navrhnuté v závislosti od lokality a dizajnu jednotlivých stavieb. Pre návštevy a hotelových hostí je v areáli navrhnutých niekoľko parkovísk s celkovou kapacitou 207 osobných vozidiel. Príjazdová cesta k hotelu má šírku jedného jazdného pruhu 3 m. Zvyšok komunikácií využíva šírku jedného jazdného pruhu 2,75 m. V miestach predpokladaného pohybu chodcov je chodník, ktorý je 1,5 m široký. Na golfovom ihrisku sú navrhnuté spevnené cesty pre golfové vozíky a údržbársku techniku len v miestach, kde sklon terénu nedovoľuje bezpečný pohyb po tráve. Pro všetky spevnené komunikácie (cesty, chodníky, cestičky pro golfové vozíky, vid'. Master plán) bude použitá betonová zámková dlažba. Zvyšok lesných a poľných ciest bude ponechan v súčasnej nespevnenej podobe a bude sa využívať na turistiku.

IV.1.6. Nároky na pracovné sily

Pracovné sily počas výstavby zabezpečí zhotoviteľ výstavby.

IV.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napr. vyvolané investície)

IV.2.1. Ovzdušie

Zo stavebnej dopravy sa predpokladajú adekvátne výfukové exhaláty a sekundárna prašnosť. Prevádzka golfového areálu nebude do ovzdušia nevypúšťať žiadne škodlivé látky.

IV.2.2. Odpadové vody

Na čistenie odpadových vôd sú navrhnuté koreňové čističky na strechách budov. Je to metóda, ktorá sa už používa na miestach, kde z nejakého dôvodu nie je možné vybudovať bio jezierko. V našom prípade by budovanie bio jazierok malo veľký dopad na krajinný ráz. V prípade väčšej spotreby vody sú naplávnvnuté nízkokapacitné ČOV v závislosti na počtu EO. Pre potreby hotela u je plánovaná ČOV o veľkosti približne 200 EO a bude zabudovaná do telesa vonkajšieho parkoviska západne od

hotela. Vyčistená voda bude odvádzaná do závlahových akumuláčnych nádrží („jazierok“) pri jamke č. 3 a 12. odkiaľ bude využívaná na závlahu golfového ihriska.

IV.2.3. Odpady

Počas výstavby bude kontinuálne vznikať menšie množstvá odpadu, ktorý bude triedený a likvidovaný/zhodnocovaný v súlade s platnou legislatívou. Navrhované stavebné materiály sú netoxické a stále, stavebné postupy bežné a bezpečné.

IV.2.3.1. ODPADY, KTORÉ VZNIKNÚ POČAS REALIZÁCIE STAVBY

Odpady, ktoré vzniknú počas realizácie stavby sú zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov a neskorších doplnení, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov:

Tabuľka – zoznam odpadov, ktoré vzniknú v súvislosti s realizáciou zámeru

17	STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST
17 01	BETÓN, TEHLY, ŠKRIDLÝ, OBKLADOVÝ MATERIÁL A KERAMIKA
17 01 03	škridly a obkladový materiál a keramika
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06
17 02	DREVO, SKLO A PLASTY
17 02 01	drevo
17 02 02	sklo
17 02 03	plasty
17 04	KOVY VRÁTANE ICH ZLIATIN
17 04 02	hliník
17 04 04	zinok
17 04 05	železo a oceľ
17 04 07	zmiešané kovy
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10
17 05	ZEMINA VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH PLÔCH, KAMENIVO A MATERIÁL Z BAGROVÍSK
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05

Odpad č. 17 01 01 Úlomky betónu neznečistené škodlivinami, kategória ostatný, vznikne demolácii existujúcich stavebných konštrukcií (staré hrádzky, múriky oplotenia). Odpad bude zneškodnený skládkovaním na regionálnej skládke.

Odpad č. 17 05 03 Výkopová zemina, kategória ostatný, vznikne pri výkopoch základov pre múriky. Prebytočná zemina sa použije na terénne úpravy v areáli stavby.

Odpad č. 17 04 05 Oceľové a železné časti existujúcich železobetónových konštrukcií, ktoré vzniknú pri demolácii, odstránenie existujúceho zábradlia a oplotenia. Vzniknutý odpad bude odpredaný do zberných surovín alebo odvezený na regionálnu skládku.

Odpady, ktoré vzniknú počas užívania stavby sú zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov a neskorších doplnení, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov:

Tabuľka – odpady, ktoré vzniknú počas užívania

02	ODPADY Z POĽNOHOSPODÁRSTVA, ZÁHRADNÍCTVA, LESNÍCTVA, POĽOVNÍCTVA A RYBÁRSTVA, AKVAKULTÚRY A Z VÝROBY A SPRACOVANIA POTRAVÍN
02 01	ODPADY Z POĽNOHOSPODÁRSTVA, ZÁHRADNÍCTVA, AKVAKULTÚRY, LESNÍCTVA, POĽOVNÍCTVA A RYBÁRSTVA
02 01 03	odpadové rastlinné tkanivá
15	ODPADOVÉ OBALY, ABSORBENTY, HANDRY NA ČISTENIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL A OCHRANNÉ ODEVY INAK NEŠPECIFIKOVANÉ
15 01	OBALY VRÁTANE ODPADOVÝCH OBALOV Z TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV
15 01 01	obaly z papiera a lepenky
15 01 02	obaly z plastov
15 01 03	obaly z dreva
15 01 04	obaly z kovu
15 01 05	kompozitné obaly
15 01 06	obaly zo skla
15 01 07	obaly z textilu
19	ODPADY ZO ZARIADENÍ NA ÚPRAVU ODPADU, Z ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD MIMO MIESTA ICH VZNIKU A ÚPRAVNÍ PITNEJ VODY A PRIEMYSELNEJ VODY
19 08	ODPADY Z ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD INAK NEŠPECIFIKOVANÉ
19 08 05	kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd
20	KOMUNÁLNE ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ODPADY Z OBCHODU, PRIEMYSLU A INŠTITÚCIÍ) VRÁTANE ICH ZLOŽIEK Z TRIEDENÉHO ZBERU

20 01	ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV Z TRIEDENÉHO ZBERU OKREM 15 01
20 01 01	papier a lepenka
20 01 02	sklo
20 01 03	viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)
20 01 04	obaly z kovu
20 01 08	biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
20 01 25	jedlé oleje a tuky
20 01 39	plasty
20 01 40	kovy

Odpad kategórie č. 02 bude vznikať kosením trávy z nezastavanej areálu.

Tráva bude využitá na poľnohospodárske účely (sušenie a použitie na chov hospodárskych zvierat a lesnej zvery), resp. kompostovaná.

Odpady č. 15., 19. a 20. budú triedené a likvidované v súlade so zákonom o odpadoch.

IV.2.4. Hluk a vibrácie

Počas výstavby bude hlukom a vibráciami postihnuté okolie stavby, ako aj príjazdové cesty. Organizácia prác bude v súlade s minimálnym zaťažením okolia a prostredia stavby, čo predpokladá racionálny stupeň rozostavanosti po jednotlivých úsekoch a objektov. Prevádzka je pasívna, a teda negeneruje umelý hluk.

IV.2.5. Žiarenia a iné fyzikálne polia

Pri výstavbe ani pri užívaní objektov sa výskyt žiarenia ani iných fyzikálnych polí nepredpokladá.

IV.2.6. Zápach a iné výstupy

Počas výstavby sa predpokladá zvýšenie zápachu výfukových plynov z ťažkej stavebnej dopravy.

IV.2.7. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy)

So zemnými prácami a terénnymi úpravami sa uvažuje v súvislosti so zakladaním stavieb, výstavbou vnútroareálových komunikácií, úpravou existujúcich komunikácií a úpravu terénu za účelom realizácie golfového ihriska.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyvy na obyvateľstvo, územný rozvoj a výrobu

Počas výstavby sa vytvoria dočasné pracovné príležitosti pre zamestnancov zhotoviteľskej organizácie, s možnosťou získania dočasného zamestnania v pomocných stavbárskych profesiách aj pre miestne obyvateľstvo - dočasný pozitívny vplyv na miestnych obyvateľov.

Navrhovaná činnosť komplexne rieši rozvoj časti obce a je zameraná na dodržanie princípov trvalej udržateľnosti.

Navrhovanou činnosťou sa zvýši atraktivita obce, čoho priamym dôsledkom bude:

- vybudovanie moderného areálu zameraného na:
 - a) šport - golfové ihrisko
 - b) rekreáciu - obytné súbory pre rekreáciu, lanovka
 - c) trvalé bývanie - obytné súbory pre trvalé bývanie
 - d) vybudovanie občianskej vybavenosti - materská škola, detské ihriská, predajne rozličného tovaru, reštaurácia
 - e) vybudovanie technickej infraštruktúry
- zvýšený záujem o trvalé bývanie v obce
- zvýšený záujem o návštevnosť obce
- zvýšenie pracovných príležitostí v oblasti cestovného ruchu.

Navrhovaná činnosť je mimo územia lokality UNESCO, nezasahuje do územia NATURA 2000, nezasahuje MCHÚ - Prírodná pamiatka - Žakýlske pleso.

Navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom BBSK, s koncepciou rozvoja cestovného ruchu BBSK a s Programom hospodárskeho sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK.

Negatívne vplyvy na obyvateľstvo:

- počas výstavby bude na obytné prostredie obyvateľov lokálne a teda občasne pôsobiť hluk, prach, prípadne exhaláty zo stavebnej dopravy a z mechanizovaných stavebných prác - občasný a dočasný negatívny vplyv
- počas výstavby môže dôjsť ku lokálnemu obmedzeniu cestnej dopravy.

IV.3.2. Vplyvy na neživú prírodu

IV.3.2.1. VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Vplyvy na horninové prostredie ani na nerastné suroviny sa neočakávajú. Geomorfologické pomery sa zmenia len v minimálnom rozsahu (násypy, zárezy pri budovaní stavieb a areálu golfového ihriska).

Počas výstavby ani po nej nevzniknú nové geodynamické javy.

IV.3.2.2. VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY

Neočakávajú žiadne vplyvy na klimatické pomery.

IV.3.2.3. VPLYVY NA OVZDUŠIE

V období výstavby budú hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia stavebné mechanizmy a samotné plochy staveniska. Z týchto zdrojov budú do ovzdušia uvoľňované najmä základné znečisťujúce látky (VOC, CO, NO_x, TZL, ťažké kovy). V bezprostrednej blízkosti staveniska však dôjde k ich rozptylu - dočasný mierne negatívny vplyv.

IV.3.2.4. VPLYVY NA VODNÉ POMERY

Samotná výstavba predstavuje určité časovo obmedzené riziko pre vodné pomery z hľadiska odstránenia pôdneho krytu v súvislosti so zakladaním stavieb a zmien terénneho reliéfu. V čase výstavby dôjde k minimálnym zmenám odtokových pomerov povrchovej vody z terénu. Stavebné stroje a mechanizmy počas výstavby sú tiež možným zdrojom úniku pohonných hmôt prípadne mazacích látok do vodného prostredia, kde môže dôjsť ku chemickej kontaminácii - dočasný rizikový negatívny vplyv, eliminovaný vypracovaním a dodržaním „Havarijného plánu stavby“. Zámer je navrhnutý tak, aby zásahy do terénu boli len v nevyhnutnom – minimálnom rozsahu.

Zámerom nebude ovplyvnený režim podzemných vôd (terénne úpravy budú realizované v minimálnom rozsahu).

IV.3.2.5. VPLYVY NA PÔDU

K priamemu mechanickému ovplyvneniu pôd dôjde v súvislosti s výstavbou vnútroareálových komunikácií, stavby hotela a jednoduchých stavieb (postavené na pilieroch z dôvodu eliminácie záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu), vybudovaní závlahových akumulčných nádrží („jazierok“). Nie je predpoklad zmeny pôdnovlahového režimu.

IV.3.3. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Nie je predpoklad, že by pri realizácii zámeru, ani po ukončení úpravy, došlo k zníženiu počtu živočíšnych alebo rastlinných druhov.

IV.3.3.1. VPLYVY NA RASTLINSTVO A CHRÁNENÉ BIOTOPY A DRUHY

Vzhľadom k tomu, že realizácia zámeru je navrhnutá tak, aby bol minimalizovaný zásah do existujúcej vegetácie, je predpoklad, že realizáciou zámeru dôjde k minimálnej zmene ekologickej kvality prostredia.

IV.3.3.2. VPLYVY NA RYBY A VODNÉ ŽIVOČÍŠSTVO

Nie je predpoklad, že realizáciou zámeru dôjde k zmene, resp. zhoršeniu životného prostredia pre ryby a vodné živočíšstvo.

IV.3.3.3. VPLYVY NA OSTATNÉ ŽIVOČÍŠSTVO

Zámer je navrhnutý tak, aby tento nespôsobil negatívne vplyvy na ostatné terestrické skupiny živočíchov okolitých lúk, lesov.

IV.3.4. Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Územie dotknuté výstavbou je situované mimo zastavaného územia obce.

Lokalita v obci Podhorie je unikátna a vďaka svojmu hornatému reliéfu je vhodná na výstavbu unikátneho golfového areálu spolu s unikátnym štýlom bývania. Je to kombinácia modernej minimalistickej architektúry, nenásilne zasadennej do krajiny, využívajúca pôvodnú flóru ako prirodzené záhrady. V zámere sú navrhnuté moderné konštrukčné materiály a najnovšie technológie výstavby. Maximálne je využité tzv. „Genius loci“ tohto miesta. Pri návrhu budov projektant vychádzal z práce švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Èduarda Jeannereta, známeho ako Le Corbusier a ním stanovených 5 bodov modernej architektúry:

1. strechy sú ploché a funkčné – v našom prípade sú určené pre parkovanie, sú to vlastne jediné rovné miesta v priestore. Tiež sú na nich umiestnené koreňové čističky pre biologické čistenie odpadových vôd. Plochá strecha nebráni výhľadu susedných stavieb. Plochá strecha znižuje profil domu a tým ho robí menej nápadným
2. budovy sú postavené na pilieroch a majú preto minimálny vplyv na pohyb ľudí, zvier a vody z atmosférických zrážok
3. pre budovy je využitá železobetónová konštrukcia, ktorá je samonosná a tým umožňuje voľný plán budovy

4. vďaka konštrukcii nie sú potrebné priečne steny a je teda možná inštalácia okien v celom rozsahu svetlej výšky miestnosti. To prirodzeným spôsobom prepojuje osoby v miestnostiach so scenériou vonkajšieho prostredia a zvlášť v tomto ohľade, kde má výhľad do krajiny dominantný význam
5. odpadá nutnosť klasických povrchových úprav (fasád a omietok). Domy sú z prostého železobetónu tak, aby boli čo najmenej vnímateľné v teréne. Design je v tomto prípade až druhoradý a nemá pútať pozornosť, ale má byť maximálne funkčný.

Navrhovaná činnosť komplexne rieši rozvoj časti obce a je zameraná na dodržanie princípov trvalej udržateľnosti.

IV.3.5. Vplyvy na chránené biotopy a chránené druhy rastlín a živočíchov

Je predpoklad, že realizáciou zámeru nedôjde ku zníženiu počtu chránených živočíšnych druhov. Nie je predpoklad, negatívneho vplyvu na chránené biotopy ani na chránené druhy rastlín a živočíchov.

IV.3.6. Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

IV.3.6.1. TERESTRICKÝ SUBSYSTÉM

Terestrický subsystém oficiálneho ÚSES nebude nijako zasiahnutý, keďže výstavba prebieha mimo biocentrier a biokoridorov definovaných v GNÚSES Slovenska a RÚSES okresu Banská Štiavnica. MÚSES pre dané územie nebol vypracovaný.

IV.3.6.2. HYDRICKÝ SUBSYSTÉM

Nie je predpoklad, negatívneho vplyvu na hydrický subsystém v priebehu realizácie zámeru a ani po jeho ukončení.

IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Vzhľadom na doterajšiu dopravu, vplývajúcu na obyvateľov obce, kde sa budú obyvatelia najviac stretávať s negatívnymi vplyvmi ťažkých mechanizmov počas výstavby, treba hodnotiť zvýšenie hlučnosti, prašnosti a dopravných obmedzení počas výstavby protipovodňových opatrení ako relatívne značné. Avšak z pohľadu absolútnych hodnôt znečistenia ovzdušia a hluku môžeme hovoriť len o miernom zdravotnom riziku zámeru, aj to len v tesnej blízkosti obytných domov a stavebnej činnosti, čo bude občasná a krátko trvajúca záležitosť - dočasný negatívny vplyv.

Mimo úzkeho koridoru (existujúcej cestnej siete) bude vplyv počas výstavby na obyvateľov obec prakticky zanedbateľný.

Ani po výstavbe (počas prevádzky) navrhovaný zámer nezvýši zdravotné riziko v obci, keďže neprodukuje emisie, znečisťujúce látky, fyzikálne žiarenia ani hluk.

IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

IV.5.1. Vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti

Navrhovaný zámer nezasahuje do vodohospodárskych oblastí.

IV.5.2. Vplyvy na chránené územia prírody

Navrhovaný zámer sa nachádza mimo európskych chránených území NATURA 2000 aj mimo maloplošných chránených území SR. Zámer však je súčasťou Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy.

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNOSTI

Najvýznamnejším a najdlhodobejším zo všetkých vplyvov zámeru je rozvoj časti obce a je zameraná na dodržanie princípov trvalej udržateľnosti.

Z dlhodobého hľadiska sa navrhovanou činnosťou zvýši atraktivita obce, čoho priamym dôsledkom bude:

- vybudovanie moderného areálu zameraného na:
 - a) šport - golfové ihrisko
 - b) rekreáciu - obytné súbory pre rekreáciu, lanovka
 - c) trvalé bývanie - obytné súbory pre trvalé bývanie
 - d) vybudovanie občianskej vybavenosti - materská škola, detské ihriská, predajne rozličného tovaru, reštaurácia
 - e) vybudovanie technickej infraštruktúry
- zvýšený záujem o trvalé bývanie v obce
- zvýšený záujem o návštevnosť obce
- zvýšenie pracovných príležitostí v oblasti cestovného ruchu.

Navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom BBSK, s koncepciou rozvoja cestovného ruchu BBSK a s Programom hospodárskeho sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK.

IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaný zámer nebude mať vplyvy pôsobiace mimo územia SR.

IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Všetky súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni spracovania zámeru i dotknutého územia očakáva, sú uvedené kapitolách základných údajov o zámere a v kapitolách priamych či nepriamych vplyvov.

IV.9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Na súčasnom stupni spracovania zámeru sa mimo už opísaných vplyvov nepredpokladajú iné riziká s ním spojené v posudzovanej lokalite ani v jej širšom území.

IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pre zmiernenie predpokladaných nepriaznivých environmentálnych vplyvov bude potrebné premietnuť nasledujúce nápravné opatrenia do všetkých následných stavebných dokumentácií a úradných požiadaviek v územnom, stavebnom aj kolaudačnom konaní.

IV.10.1. Opatrenia pred výstavbou (projekčné a územnoplánovacie)

Zámer je navrhnutý v lokalite, pre ktorú nie je spracovaný územný plán obce, preto je nutné dodržať ustanovenia stavebného zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Pred výstavbou je nutné spracovať projektovú dokumentáciu v rozsahu:

- projekt pre územné konanie

- projekt pre stavebné konanie
- realizačný projekt.

IV.10.2. Opatrenia počas výstavby (technicko-biologické, organizačné a prevádzkové, kompenzačné)

Vzhľadom na navrhovaný rozsah zámeru sa odporúča, aby sa tento rozdelil na niekoľko vopred určených etáp, ktoré budú na seba funkčne a časovo nadväzovať. Do začiatku výstavby vypracovať konkrétne opatrenia havarijného plánu v prípade, že táto povinnosť vyplynie z podmienok, ktoré určia dotknuté orgány štátnej správy v priebehu územného konania a stavebného konania.

Organizačnými opatreniami počas výstavby zmierniť negatívne dopady prašnosti, hluku a exhalátov z ťažkej stavebnej dopravy a z mechanizovaných stavebných prác (napr. nepovolením hlučných prác v nočných hodinách, kropením miestnych ciest v suchých a veterných situáciách, optimálnym presmerovaním ťažkej stavebnej dopravy).

Na začiatku výstavby je potrebné vykonať označenie drevín určených na výrub teréne, vykonať ich dendrologický prieskum, požiadať o súhlas príslušný orgán ochrany prírody.

Na záver každej etapy výstavby odstrániť mechanizmy, stavebný materiál a vzniknutý odpad. Narušený terén uviesť do cieľového stavu.

Pred ukončením výstavby uskutočniť primeranú náhradnú výsadbu drevín na miestach vopred určených orgánom ochrany prírody v zmysle § 48 zákona číslo 543/2002 o ochrane prírody. O povinnosti náhradnej výsadby rozhodne orgán ochrany prírody (Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie) v rozhodnutí na výrub drevín; uprednostňuje pritom geograficky pôvodné a tradičné druhy.

IV.10.2. Opatrenia počas výstavby (technicko-biologické, organizačné a prevádzkové, kompenzačné)

Do začiatku výstavby vypracovať konkrétne opatrenia havarijného plánu v prípade, že táto povinnosť vyplynie z podmienok, ktoré určia dotknuté orgány štátnej správy v priebehu územného konania a stavebného konania.

Organizačnými opatreniami počas výstavby zmierniť negatívne dopady prašnosti, hluku a exhalátov z ťažkej stavebnej dopravy a z mechanizovaných stavebných prác (napr. nepovolením hlučných prác v nočných hodinách, kropením miestnych ciest v suchých a veterných situáciách, optimálnym presmerovaním ťažkej stavebnej dopravy).

IV.10.3. Opatrenia počas prevádzky (organizačné a prevádzkové)

Na prevádzkovanie golfového areálu sa odporúča vypracovať prevádzkový poriadok a tento následne predložiť na schválenie dotknutým orgánom štátnej správy. V prevádzkovom poriadku budú zakotvené aj podmienky týkajúce sa dopravy, likvidácie odpadov, ochrany životného prostredia s dôrazom na dodržiavanie kľudu voči voľne žijúcej zveri (areál nebude oplotený), a pod.

IV. 10.4. Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti

opatrení

Podľa vyjadrenia zástupcov navrhovateľa, všetky navrhované opatrenia sú technicky realizovateľné a budú pre tieto zabezpečené finančné zdroje.

IV.10.5. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy

Realizátor navrhovanej činnosti je povinný zabezpečiť súlad realizovania činnosti so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie s rozhodnutiami vydanými v priebehu schvaľovacieho procesu, realizácie a ukončenia činnosti.

Zároveň je povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy – monitoringu.

Počas celej prípravy činnosti nenavrhujeme žiadne akademické monitorovania súčasného stavu obytného a prírodného prostredia. Odporúčame však nariadiť jednorazové odkontrolovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, či sú v nej premietnuté všetky nápravné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov z dokumentácie EIA.

Počas výstavby sa odporúča sporadický environmentálny dozor výstavby (popri klasickom stavebnom dozore), ktorý by v environmentálne rizikových fázach priamo kontroloval a usmerňoval vopred vytipované environmentálne rizikové stavebné práce – súčasť realizačnej projektovej dokumentácie (napr. zakladanie stavieb, výrub drevín, náhradné výsadby, záverečná obnova morfológie terénu a podobne).

Vzhľadom na charakter zámeru, aj vzhľadom na navrhovaný územný rozsah a dosah stavebnej činnosti len na vnútro obce, ktoré bude pod denno-denným dohľadom miestnych obyvateľov, počas prevádzky sa navrhuje environmentálny monitoring a poprojektové analýzy záujmového. Predpokladá sa, že na zistenie problémov počas výstavby a prevádzky postačí permanentné pozorovanie obyvateľmi obce a v prípade potreby organizačné zásahy vedením obce v odbornej spolupráci Okresným úradom Banská Štiavnica, odborom starostlivosti o životné prostredie a Správou CHKO Štiavnické vrchy.

IV.11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Nulový variant predstavuje variant v ktorom sa nachádza lokalita v súčasnosti, to znamená, že pozemky sú v súčasnosti využívané prevažne na kosenie a pasenie. Predmetné územie v nulovom variante nie je prínosom pre rozvoj obce, ani regiónu. prínosom z akéhokoľvek pohľadu. Realizácia rozvojového zámeru v tejto lokalite, je environmentálne a ekonomicky vhodná a technicky realizovateľná. Navrhovaná lokalita je s pomerne dobrou dopravnou dostupnosťou. Ak by sa činnosť v území nerealizovala, dotknuté územie ostane určité obdobie v stave, v akom sa nachádza v súčasnosti. Pri nulovom variante by v obci Podhorie a regióne, kde je málo pracovných možností, naďalej dochádzalo k sťahovaniu mladej generácie dôvodov malých možností realizácie v pracovnej, do regiónov s ľahším uplatnením v zamestnaní, nevynímajúc sťahovanie za prácou do zahraničia. Pri nulovom variante by nevznikli podmienky pre vytvorenie športovo-rekreačného areálu - pre rozvoj cestovného ruchu - teda by nebol vytvorený priestor pre nové pracovné príležitosti domáceho obyvateľstva, ako aj nie miestnych obyvateľov. V prípade, ak by sa zámer nerealizoval, neboli by vytvorené príležitosti na vznik nových bytových jednotiek, ktoré sú predpokladom pre trvalé obývanie a teda zvýšenie počtu obyvateľov v obci a banskoštiavnickom regióne. Pri nulovom variante by sa nerozšírili možnosti na rekreačné využitie lokality, ktorá má pre takúto funkciu optimálny potenciál. Pri výbere lokality sa dbal dôraz na to, aby sa zámer realizoval výlučne v časti banskoštiavnického okresu, a pritom nezasahoval do chránených zemí s vyšším stupňom ochrany ako je 2. stupeň ochrany prírody (CHKO Štiavnické vrchy).

V prípade, že by sa navrhovaný zámer nerealizoval je možné ďalší vývoj územia charakterizovať ako stagnáciu obce a regiónu. Nerealizovanie zámeru by znamenalo pokračovanie súčasnej slabej - nevyhovujúcej socio-ekonomickej situácie.

Je predpoklad, že vzhľadom na zámer rozvoja obce a atraktivitu lokality by sa v nej v dohľadnej dobe uplatnil obdobný druh činnosti.

IV.12. POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

ÚPN VÚC Banskobystrického samosprávneho kraja navrhuje, aby okres Banská Štiavnica (nevynímajúc obec Podhorie) bol lokalitou poskytujúcou priestor na oddych a rekreáciu nebol by vytvorený priestor pre potenciálny rozvoj obce v súlade s územným plánom VÚ BBSK (šport a rekreácia) a územným plánom a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (bývanie, šport, rekreácia), pri rešpektovaní chránených území.

Pre obce Podhorie bol schválený územný plán dňa 7.3.2011. Lokalita, v ktorej sa má zámer realizovať je mimo plochy, ktorú rieši územný plán obce Podhorie.

IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), sú obce povinné mať územný plán ak uskutočňujú rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu, za ktorú sa podľa §139a ods.11 písm. e) považuje taká výstavba a prestavba, ktorou sa dosiahne zvýšenie návštevnosti rekreačného územia v obci najmenej o 10 % alebo zväčšenie rekreačného územia o viac ako 2 ha. Keďže územie dotknuté navrhovanou činnosťou presahuje veľkosť 2 ha, je realizácia zámeru podmienená schválením územno-plánovacej dokumentácie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÚ

PROSTREDIE (vrátanie porovnania s nulovým variantom)

V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

V.2. Výber optimálneho variantu a stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

V.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Hlavnú celospoločenskú prioritu (váhu) majú kritériá vplyvov na zdravotný stav, na obytné a rekreačné prostredie obyvateľstva.

Ďalšími prioritami sú:

- vplyvy na chránené územia a chránené biotopy
- vplyvy na chránené druhy rastlín a biotopov (ktoré v posudzovaných lokalitách neboli zistené) a na početné chránené druhy živočíchov.

Nulový variant by však nevyriešil súčasné problémy obce:

- vysokú nezamestnanosť
- stagnácia obce

Nevytvorili by sa dočasné pracovné príležitosti, nevznikol by kvalitný a atraktívny obytno-športovo-rekreačný areál vo voľnej krajine, ktorý zvýši zamestnanosť v danej lokalite, bude rešpektovať krajinný ráz a krajinnú scenériu. Nebol by vytvorený priestor pre potenciálny rozvoj obce v súlade s územným plánom VÚ BBSK (šport a rekreácia) a územným plánom a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (bývanie, šport, rekreácia).

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

- v rámci textu tohto Zámeru
- katastrálna mapa

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER A ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

- Urbanistická šúdia pre golfový areál Podhorie – autor David Záleský – Golf Course Design, Prof. Ing. Anton Puškár. PhD., © 2018
- Územný plán obce Podhorie, 2008 (schválený 7.3.2011)
- kópia katastrálnej mapy
- www.enviroportal.sk
- www.sazp.sk
- www.pamiatky.sk
- www.statistics.sk
- www.e-obce.sk
- www.vucbb.sk
- www.svp.sk
- www.podhorie.sk
- www.mapka.gku.sk
- zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR číslo 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Vyhláška MŽP SR číslo 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon číslo 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Zákon 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov
- Vyhláška číslo MŽP SR číslo 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov
- Generel Nadregionálneho ÚSES SR, Húsenicová et al., 1991
- Regionálny ÚSES okresu Banská Štiavnica: ESPRIT, s. r. o. Banská Štiavnica - marec 2011
- Geologická mapa Slovenska M 1:50 000 [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2013
- BPEJ [online]. Bratislava: Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, 2015
- Atlas krajiny SR, MŽP SR, 2002
- Atlas SSR, Slovenská akadémia vied, 1980
- Klimatický atlas Slovenska. Banská Bystrica: Slovenský hydrometeorologický ústav, 2015
- Žiak, D. & Urban, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam cicavcov (Mammalia) Slovenska: 154-156. In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. (eds.): Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. ochrana prírody
- Krištín, A., Kocian, L., Rác, P. 2001: Červený (ekosozologický) zoznam vtákov Slovenska. Ochrana prírody
- Kautman, J., Bartík, I. & Urban, P., 2001b: Červený (ekosozologický) zoznam plazov (Reptilia) Slovenska, In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. (eds.): Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. ochrana prírody
- Kautman, J., Bartík, I. & Urban, P., 2001a: Červený (ekosozologický) zoznam obojživelníkov (Amphibia) Slovenska, In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. (eds.): Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. ochrana prírody

VII.2. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU

Súhlas Okresného úradu Banská Štiavnica, odboru starostlivosti o ŽP s jednovariantným riešením Zámeru – číslo

VII.3. ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A POSUDZOVANÍ JEJ PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Spracovateľ projektu Golf Course Design má dostatočné skúsenosti s navrhovaním a budovaním areálov podobného typu v rámci Európy, vid':

<https://golfborsa.sk/en/master-golf-course>

<http://www.golfcoursearchitecture.net/content/nine-hole-course-to-open-this-weekend-at-przytok-golf-resort>

Navrhovaná činnosť komplexne rieši rozvoj časti obce a je zameraná na dodržanie princípov trvalej udržateľnosti.

Je to kombinácia modernej minimalistickej architektúry, nenásilne zasadená do krajiny, využívajúca pôvodnú flóru ako prirodzené záhrady. V zámere sú navrhnuté moderné konštrukčné materiály a najnovšie technológie výstavby. Maximálne je využité tzv. „Genius loci“ tohto miesta. Pri návrhu budov projektant vychádzal z práce švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Ďuarda Jeannereta, známeho ako Le Corbusier a ním stanovených 5 bodov modernej architektúry:

1. strechy ploché a funkčné – v zámere sú navrhnuté tak, že sú určené pre parkovanie, sú to vlastne jediné rovné miesta v priestore. Tiež sú na nich umiestnené koreňové čističky pre biologické čistenie odpadových vôd. Plochá strecha nebráni výhľadu susedných stavieb. Plochá strecha znižuje profil domu a tým ho robí menej nápadným
2. budovy na pilieroch – z dôvodu minimálneho vplyvu na pohyb ľudí, zvery a vody z atmosférických zrážok
3. pre budovy je využitá železobetónová konštrukcia, ktorá je samonosná a tým umožňuje voľný plán budovy
4. vďaka konštrukcii nie sú potrebné priečne steny a je teda možná inštalácia okien v celom rozsahu svetlej výšky miestnosti. To prirodzeným spôsobom

prepojí osoby v miestnostiach so scenériou vonkajšieho prostredia a zvlášť v tomto ohľade, kde má výhľad do krajiny dominantný význam

5. odpadne nutnosť klasických povrchových úprav (fasád a omietok). Domy sú z простého železobetónu tak, aby boli čo najmenej vnímateľné v teréne. Design je v tomto prípade až druhoradý a nemá pútať pozornosť, ale má byť maximálne funkčný.

Ďalšie doplňujúce informácie nie sú.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Banská Štiavnica, apríl 2019

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. SPRACOVATELIA ZÁMERU

- Mgr. Viera Göndöčová, Dolná ružová 8, 969 01 Banská Štiavnica
mobil: +421 907 538 555

IX.2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM SPRACOVATEĽA ZÁMERU A PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Svojím podpisom potvrdzujeme správnosť údajov uvedených v tomto zámere.

Navrhovateľ: Peter Puliš

Spracovateľka: Mgr. Viera Göndöčová

POLNOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO s.r.o.
969 02 Podhorie 78

IČO: 36 797 022

IČ DPH: SK2022413360

Mgr. Viera Göndöčová
Dolná ružová 8
969 01 BANSKÁ ŠTIAVNICA
IČO: 40 043 932